

Rapport naturvärdesinventering

Väg 165, Hällevadsholm-Tingvall

Munkedals och Tanums kommun, Västra Götalands län

Vägplan, 2019-04-05

Uppdragsnummer: 130676

Trafikverket

Postadress: Vassbottengatan 14, 652 38 Vänersborg

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Rapport naturvärdesinventering, Väg 165, Hällevadsholm-Tingvall

Författare: Lars Bohlin, Felicia Alriksson ÅF-Infrastructure AB

Dokumentdatum: 2019-04-05

Ärendenummer: TRV 2018/22933 och 29918

Uppdragsnummer: 130676

Version: 1.0

Kontaktperson: Richard Svennberg, Trafikverket

Foto: ÅF-Infrastructure AB

Innehåll

SAMMANFATTNING.....	7
1. INLEDNING.....	7
1.1. Bakgrund och syfte	8
1.2. Geografisk avgränsning av inventeringsområde	9
2. METODIK.....	9
2.1. Naturvårdsarter	10
2.2. Grod- och kräldjursinventering	11
2.3. Generella biotopskyddsområden	13
2.4. Osäkerhetsfaktorer	13
3. OMRÅDESBESKRIVNING OCH HISTORIK.....	14
3.1. Geologi och topografi	14
3.2. Områdesbeskrivning	14
4. DOKUMENTERADE NATURVÄRDEN	15
4.1. Naturintressen och tidigare naturinventeringar	15
4.2. Rödlistade och fridlysta arter	16
5. RESULTAT	16
5.1. Naturvärdesobjekt och landskapsobjekt	16
5.2. Naturvårdsarter	28
5.3. Generellt biotopskydd	30
5.4. Potentiella grod- och kräldjurslokaler	31
6. REKOMMENDATIONER OCH FÖRSLAG PÅ NATURHÄNSYN	33
7. NATURVÄRDESOBJEKT OCH LANDSKAPSOBJEKT	34
7.1. Objekt 1. Lövskog.....	34
7.2. Objekt 2. Lövskog.....	35
7.3. Objekt 3. Hagmark	36
7.4. Objekt 4. Alsumpskog kring Långevallsbäcken	37

7.5.	Objekt 5. Barrblandskog	38
7.6.	Objekt 6. Blandlövskog	39
7.7.	Objekt 7. Triviallövskog.....	40
7.8.	Objekt 8. Triviallövskog.....	41
7.9.	Objekt 9. Betesmark	42
7.10.	Objekt 10. Vattendrag	43
7.11.	Objekt 11. Triviallövskog.....	45
7.12.	Objekt 12. Triviallövskog.....	46
7.13.	Objekt 13. Blandlövskogsdunge	47
7.14.	Objekt 14. Lövskog.....	48
7.15.	Objekt 15. Strandskog.....	49
7.16.	Objekt 16. Triviallövskog.....	50
7.17.	Objekt 17. Blandskog	51
7.18.	Objekt 18. Triviallövskog.....	52
7.19.	Objekt 19. Blandskog	53
7.20.	Objekt 20. Artrik väggkant.....	54
7.21.	Objekt 21. Skånerödsbäcken.....	55
7.22.	Objekt 22. Hällmark	56
7.23.	Objekt 23. Lövskogsdunge.	57
7.24.	Objekt 24. Hällmark.	58
7.25.	Objekt 25. Triviallövskog.....	59
7.26.	Objekt 26. Blandlövskog.	60
7.27.	Objekt 27. Blandskog.	61
7.28.	Objekt 28. Vattendrag med lövträdsridå.....	62
7.29.	Objekt 29. Bryn- och buskmark.....	64
7.30.	Objekt 30. Limnisk strand.	65
7.31.	Objekt 31. Triviallövskog.....	66

7.32.	Objekt 32. Hällmark	67
7.33.	Objekt 33. Hällmark	68
7.34.	Objekt 34. Barrskog	69
7.35.	Objekt 35. Barrskogsbrant med lövinslag	70
7.36.	Objekt 36. Barrskog	71
7.37.	Objekt 37. Vattendrag med lövträddrå (del av Grimån)	72
7.38.	Objekt 38. Vattendrag med lövträddrå (del av Grimån)	73
7.39.	Objekt 39. Hällmarksbarrskog.....	74
7.40.	Objekt 40. Triviallövskog.....	75
7.41.	Objekt 41. Vattendrag med lövträddrå (del av Grimån)	76
7.42.	Objekt 42. Alskog	77
7.43.	Objekt 43. Trädklädd betesmark.....	78
7.44.	Objekt 44. Triviallöv	79
7.45.	Objekt 45. Sumpskog kring skogsbäck.....	80
7.46.	Objekt 46. Triviallövskog.....	81
7.47.	Objekt 47. Sumpskog	82
7.48.	Objekt 48. Bäck.....	83
7.49.	Objekt 49. Triviallövskog.....	84
7.50.	Objekt 50. Skogsbäck	85
7.51.	Objekt 51. Triviallövskog.....	86
7.52.	Objekt 52. Blandskog	87
7.53.	Objekt 53. Sumpskog	88
7.54.	Objekt 54. Sumpskog	89
7.55.	Objekt 55. Triviallövskog.....	90
7.56.	Objekt 56. Lövdominerad blandskog.....	91

7.57.	Objekt 57. Triviallövskog.....	92
7.58.	Objekt 58. Halvöppen busk- och trädmark.....	93
7.59.	Objekt 59. Ädellövskog	94
7.60.	Objekt 60. Blandlövskog	95
7.61.	Landskapsobjekt 1. Strandmiljöer vid Bullaresjön.....	96
7.62.	Landskapsobjekt 2. Grimån.....	97
8.	KÄLLOR.....	98

Sammanfattning.

På uppdrag av Trafikverket har ÅF genomfört en naturvärdesinventering som underlag till vägplan för väg 165.

Inventeringen ska identifiera, redovisa och avgränsa vilka värden för den biologiska mångfalden som finns inom det område som berörs av planerade åtgärder. Naturvärdesinventeringen har utförts enligt riktlinjerna i Svensk Standard för naturvärdesinventering och har baserats på information om aktuellt område från bl.a. Länsstyrelsen och Artportalen.

Inventeringsområdet omfattar en längd på ca 17 km. Inventeringen utfördes på fältnivå detaljeringsgrad detalj med tilläggen naturvärdesklass 4, generella biotopskydd och detaljerad redovisning av artförekomst. I uppdraget ingår även att i fält kartera potentiella grod- och kräldjurslokaler.

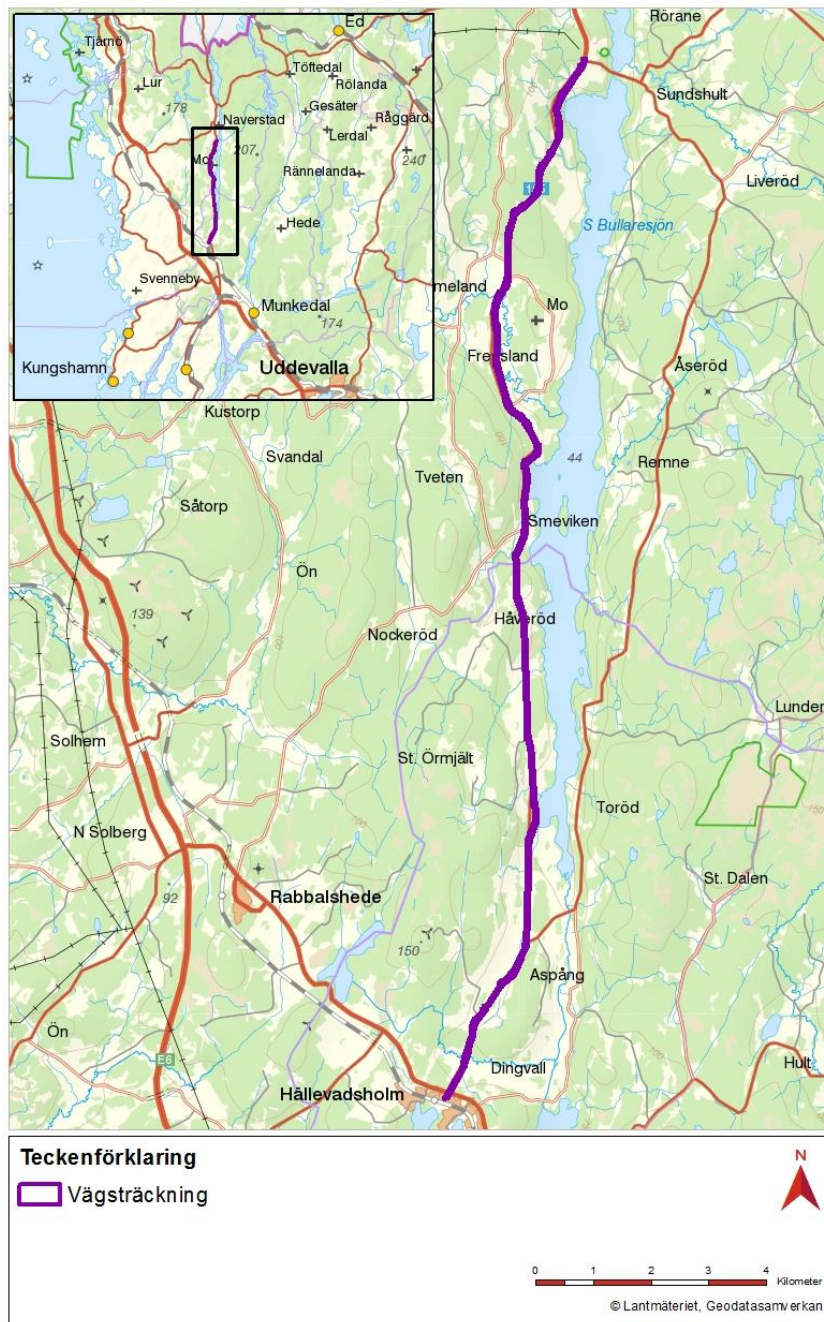
Inventeringsområdet är beläget mellan Hällevadsholm och Tingvall norr om Munkedal, Bohuslän, och består av närområdet runt väg 165. Området består av sluttningar ned mot sjön Bullaresjön och berörs främst av åkermark och produktionsskog.

Totalt identifierades och avgränsades 60 naturvärdesobjekt, två landskapsobjekt och 20 naturvårdsarter. Naturvärdesobjekten har ett visst eller påtagligt naturvärde. Vid inventering avgränsades 13 objekt bedöms omfattas av biotopskyddet och totalt 8 områden utpekades som potentiella groddjurslokaler.

1. Inledning

Väg 165 går i syd-nordlig riktning genom de inre delarna av Bohuslän. Den del av vägen som inventerats är drygt 17 kilometer lång och är belägen i Tanums och Munkedals kommuner. Sträckan börjar i korsningen väg 911/165 i Hällevadsholm (km 11/210) och slutar vid korsningen väg 962/165 vid Tingvall (km 30/503).

Projektets mål är vidmakthållande av full bärighet på väg 165 Hällevadsholm-Smeviken året om, förutom vid extremt nyttjande av vägen eller vid ovanligt svår tjällossning. Syftet med ombyggnationen är därmed att förbättra framkomligheten för näringslivets transporter och öka trafiksäkerheten.

Figur 1. Orienteringskarta med utredningsområde väg 165, Hällevadsholm-Tingvall.

1.1. Bakgrund och syfte

ÅF har fått uppdrag av Trafikverket att genomföra en naturvärdesinventering som underlag till vägplan för väg 165 mellan Hällevadsholm och Tingvall, Bohuslän.

Syftet med naturvärdesinventeringen är att identifiera, avgränsa och lokalisera värdefulla naturmiljöer, identifiera objekt som innefattas av det generella biotopskyddet, ta fram potentiella grod- och kräldjurslokaler samt detaljerad redovisning av artförekomst. Tillägget naturvärdesklass 4 ingår. Naturvärdesinventeringen genomfördes med detaljeringsgrad detalj. Resultatet av naturvärdesinventeringen har

sammanställts i denna rapport och kommer att utgöra underlag för ansökan om vägplan.

1.2. Geografisk avgränsning av inventeringsområde

Inventeringsområdet är beläget mellan Hällevadsholm och Tingvall norr om Munkedal i Bohuslän och består av närområdet runt väg 165. Inventeringsområdet omfattar en 17 km lång sträcka längs med befintlig väg 165 (Figur 1). Utformningen av vägen är inte fastställd i detta skede, därför har inventeringen utgått ifrån en korridor på 30 meter på vardera sida av befintlig väg.

2. Metodik

Syftet med naturvärdesinventeringen är att identifiera och bedöma det aktuella områdets naturvärden och betydelse för biologisk mångfald, enligt definitionen för Svensk Standard för naturvärdesinventering (SS 199000:2014) och Teknisk Rapport (SIS-TR 199001:2014).

Naturvärdesinventeringen inleddes med en avgränsning av området samt fastställande av nivå och detaljeringsgrad för inventeringen. Detaljeringsgraden detalj användes för inventeringen. Detta innebär att minsta obligatoriska karteringsenhet är en yta av 10 m² eller mer eller linjeformat objekt med längd av 10 m och bredd på 0,5 m eller mer. Tillägg för inventeringen var potentiella groddjurslokaler, generella biotopskydd, naturvärdesklass 4 samt detaljerad redovisning av artförekomst.

Tidigare dokumenterade naturvärden och arter i området eftersöktes i olika databaser. Informationen eftersöktes hos Munkedals och Tanums kommuner, Länsstyrelsen, Artportalen, VISS (VattenInformationSystemSverige), Skogsstyrelsen, Trafikverket och Lantmäteriet. Inför fältbesöket flygbildstolkades inventeringsområdet översiktligt och områden som kan hysa naturvärden identifierades.

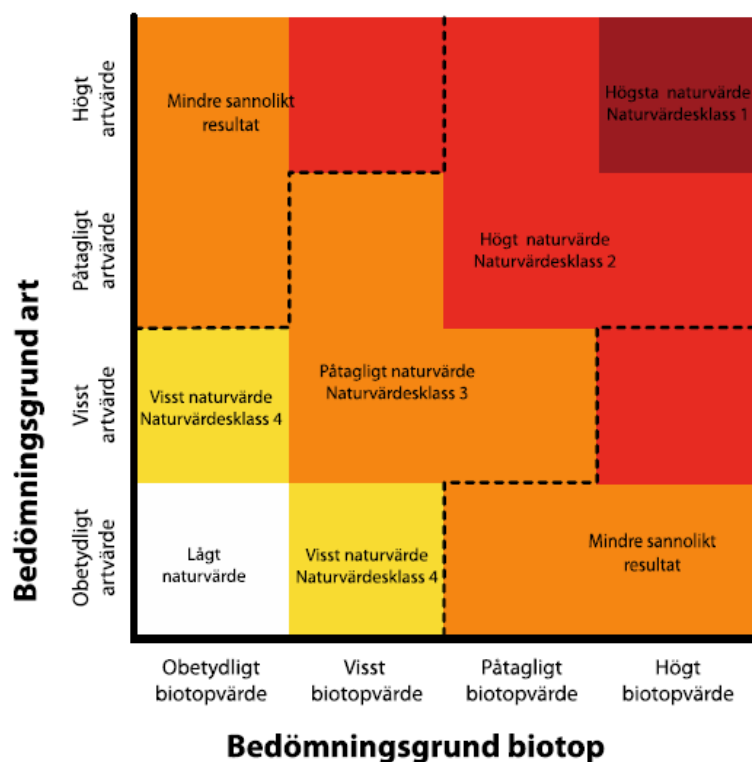
ÅF har inte bedömt vattendrag enligt alla parametrar som behövs för en säker naturvärdesbedömning av naturtypen. Bland annat har inte tillgång till vattenkvalitetsdata funnits. Därför är bedömningen för samtliga vattendrag inte komplett.

Naturvärdesinventeringen utfördes 27-29 augusti 2018. I fält avgränsades och identifierades alla naturvärdesobjekt (ett avgränsat geografiskt område med naturvärde som är av positiv betydelse för biologisk mångfald) och generella biotopskydd inom inventeringsområdet. Naturvårdsarter (se 2.1) som påträffades under inventeringen noterades och koordinatsattes. Rödlistade arter och andra naturvårdsintressanta arter rapporterades in till Artportalen.

Noterade fynd dokumenterades i en kartbaserad GIS-applikation; Collector for ArcGIS (ESRI).

Naturvärdesobjekten bedömdes sedan enligt en fyrgradig skala (klass 1-4) baserat på bedömningsgrunderna art och biotop (Figur 2).

För indelning av biotopgrupp och terminologi användes Teknisk Rapport SIS-TR 199001.

Figur 2. Klassificeringar av ett naturvärdesobjekt vid naturvärdesbedömningen. Källa: SS 199000:2014, Figur 2 s. 17.

2.1. Naturvårdsarter

Naturvårdsarter är ett samlingsbegrepp för arter som är extra skyddsvärda, signalerar ett område med höga naturvärden eller är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Nedan beskrivs några olika typer av naturvårdsarter.

Rödlistade arter är arter som riskerar att dö ut i Sverige inom en viss framtid. Dessa klassas till nära hotad (NT), sårbar (VU), starkt hotad (EN), akut hotad (CR) eller nationellt utdöd (RE), där NT är den lägsta klassningen. Det är ArtDatabanken som avgör om en art ska klassas som rödlistad.

Indikatorarter är arter som har starka kopplingar till vissa faktorer i naturen, såsom skugga, fuktighet, hävd m.fl. och kan därför påvisa ett visst naturförhållande (Jordbruksverket 2003). En indikatorart kan vara en starkare eller svagare indikatorart.

Signalarter är en typ av indikatorart som är lätt att identifiera och som påvisar att området där arten finns kan hysa fler krävande, sällsynta eller rödlistade arter (Jordbruksverket 2003). Signalarter för skogslevande kryptogamer återfinns i

Signalarter av Nitare (2010) och för kärlväxter i skog enligt Skogsstyrelsen (2013). För signalarter bland vedlevande insekter har litteraturen av Ehnström och Bjelkefelt (2013) nyttjats.

Skyddade arter är skyddade enligt artskyddsförordningen och det finns olika starka skyddsföreskrifter för arterna. Fridlysta arter omfattas av 4-9 §§ i artskyddsförordningen (2007:845) och angivna i bilaga 1 eller 2. Alla vilda fåglar som förekommer naturligt inom EU är skyddade i 4 § artskyddsförordningen.

2.2. Grod- och kräldjursinventering

I ett första skede gjordes en förstudie där potentiella lokaler för grod- och kräldjur identifierades genom flybildstolkning eller genom kunskap i underlagsmaterial. Vid fältinventeringen inventerades endast potentiella groddjurslokaler p.g.a. den sena tiden på säsongen då större delen av groddjurens lekperiod var förbi. Av särskilt intresse var småvatten som är fiskfria, med tät vegetation runt om. I omgivningen ska gärna finnas skrymslen som stenar och död ved. Samt steniga miljöer med tät vegetation. Vanlig padda förutsätts fortplanta sig i samtliga sjöar.

Norr om det inventerade området har enligt Artportalen hittats vanlig groda, vanlig padda, kopparödla, skogsödla, snok och huggorm. I inventeringsområdet saknas artfynd.

Områden för ödlor och ormar eftersöktes inte då de kan finnas i många olika naturtyper, dock söktes områden för hasselsnok.

Av Sveriges 13 groddjursarter är två salamandrar, tre paddor och övriga åtta grodor. Fem av arterna är rödlistade: lökgroda, strandpadda (stinkpadda), gröんfläckig padda, långbensgroda och gölgroda. Ytterligare tre arter förekommer mycket lokalt, huvudsakligen i södra Skåne: klockgroda, lövgroda och ätlig groda. Tio av arterna omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv, med olika grader av skydd. Flest arter finns i södra Sverige, medan vanlig groda, åkergroda, vanlig padda samt större och mindre vattensalamander återfinns i stora delar av landet. Alla de senare nämnda arter utom större vattensalamander kan räknas som vanliga arter.

I Sverige tillbringar groddjur sina liv både på land och i vatten. Leken, äggläggningen och utvecklingen av yngel sker i vatten, medan vuxna djur av de flesta arter tillbringar somrarna huvudsakligen i skogsområden eller öppna gräsmarker.

Övervintringen sker mestadels under mark i skog eller gräsmarker, men de kan ibland övervintra på botten av vattendrag eller sjöar. Övervintringsställena t.ex. håligheter, under stockar, stenar eller trädrötter och i stenhögar måste vara frostfria. Vissa arter (t.ex. större vattensalamander och vanlig padda) går även att hitta i husgrunder och källare.

Vuxna groddjur är väldigt trogna sina lek- och övervintringsställen och vandrar regelbundet mellan dessa vår och höst. Särskilt vårvandringen mot lekområdena är koncentrerad i tid och rum och stora mängder djur kan då ses längs de viktiga stråken. Vandringen mot övervintringsplatserna är mindre väl känd och sker troligen successivt mot slutet av sommaren och mer utspritt i landskapet. Variationen i tid är dock stor mellan olika arter.

Under dessa vandringar behöver de i vissa fall passera trafikerade vägar eller järnvägar för att nå sitt mål. För att bevara de ekologiska funktionerna, stärka populationer och minska antalet döda groddjur kan åtgärder vidtas vid utsatta väg- och järnvägsavsnitt.

Mycket pekar på att även de vanligare arterna minskar kraftigt och därför är även de i behov av skyddsåtgärder. Samtliga groddjur i Sverige är fridlysta, och många av de miljöer som hyser groddjur är skyddade enligt det generella biotopskyddet.

Underlag till inventeringen var följande kunskap om artenas ekologi:

Större vattensalamander: Finns i vattenfasen april-oktober och resten på land. Lekvattnen består av småvatten som ska inte vara för sura, utan fisk samt ha mycket vegetation. Stillastående vatten. Ovanlig.

Mindre vattensalamander: Som större vattensalamander men mer anspråkslös, hittas även i lerpölar, skogsdammar och i lätt bräckt vatten. Vanlig.

Kopparödla: I olika öppna naturtyper, bland- och lövskog, även barrskogar men då intill andra vegetationstyper.

Skogsödla: I alla skogsbiotoper (utom ren barrskog), kalhyggen, ängs- och hedmarker samt i fuktiga områden som moss- och träskmarker. Vanlig.

Hasselsnok: Biotoperna karaktäriseras av tät markvegetation och arten anträffas ofta på sten/blockrik eller sandig mark i solexponerat läge. Exempel på biotoper är lövskogsbryn, torrare ljung och hagmarker samt hållar med gles tallskog och sydvända branter med inslag av ädellöv vid bergfoten.

Huggorm: Olika biotoper där solljuset når ned till marken, ofta i gränzonen mellan olika naturtyper.

Snok: Fuktiga områden.

Vanlig groda: I alla biotoper med fukt och skugga om dagen, trivs bäst i fiskfria småvatten. Vanlig.

Åkergroda: Mossar, sumpiga ängar, skogsmark, fuktiga gläntor och i närheten av vattendrag. Vanlig.

Vanlig padda: I alla biotoper med fukt och skugga på dagen, gärna i dammar och sjöar med fisk. Vanlig.

2.3. Generella biotopskyddsområden

Naturvärdesinventeringen utfördes med tillägget generellt biotopskydd, där områden som omfattas av det generella biotopskyddet enligt miljöbalken (1998:808) 7 kap 11 § och i förordning (1998:1252) om områdesskydd 5 §, ska identifieras och kartläggas. Generellt biotopskydd är en skyddsform som används för små mark- och vattenområden som är värdefulla och viktiga för flera olika organismer. Skyddet innebär att områden med generellt biotopskydd inte får tas bort eller skadas. Vid eventuell påverkan på dessa områden behövs dispens från Länsstyrelsen innan åtgärden kan utföras.

Biotoperna som omfattas av generellt biotopskydd i Sverige är:

- Småvatten och våtmark i jordbruksmark
- Odlingssäle i jordbruksmark
- Stenmur i jordbruksmark
- Källa med omgivande våtmark i jordbruksmark
- Åkerholme
- Allé
- Pilevall

Med jordbruksmark avses här mark som används som åker-, ängs- eller betesmark.

2.4. Osäkerhetsfaktorer

Inventeringstillfället genomfördes under lämplig tid på året för att kunna identifiera större delen av de lämpliga artgrupperna för området t.ex. kärlväxter. En osäkerhet är dock att det vid tiden för inventeringen pågick en lång period av torka som visade sig bl.a. genom att flera bäckmiljöer hade sinat. Det kan därför finnas småvatten i skogsmark (främst bäckar) som kan ha förbisetts och de bäckar som identifieras var svåra att naturvärdesbedöma. Vid återbesöket 1 november noterades att vattendrag som inte hade upptäckts vid fältbesöket i juni, nu var vattenfyllda. Detta gör att alla vattendrag inom det inventerade området sannolikt är vattenfyllda vid normala år, i vilket fall under vår- och höstflöden.

3. Områdesbeskrivning och historik

3.1. Geologi och topografi

Området utgörs av en, för Bohuslän, typisk landskapsbild med låglänta flacka åker- och ängsområden med omväxlande berg- och fastmarkspartier. Delar av väg 165 mellan Hällevadsholm och Smeviken går i bergskärning.

Jordlagret längs sträckan består av glacial lera längst i söder. Stora delar av resten av sträckan består av lera-silt varierat med urberg. På några ställen förekommer torv, ibland bara som ett ytlager. Isälvssediment finns i ett område norr om Håveröd. Ett större område med svämsediment finns i Grimåns dalgång. På enstaka ställen förekommer morän.

3.2. Områdesbeskrivning

Väg 165 går i syd-nordlig riktning genom de inre delarna av Bohuslän. Det karakteristiska yttre skärgårdslandskapet övergår här i det som benämns storskaligt sprickdalslandskap. Terrängens topografi och landformer avspeglar den underliggande berggrunden med sprickdalar bildade av starka rörelser i jordskorpan för många miljontals år sedan. De kan variera i storlek, men den dominerande sprickriktningen är syd-nordlig och hela landskapet upplevs som ”kammat”.

Öster om väg 165 ligger sjön Södra Bullaresjön, del av Enningdalsälven, vilket är angivet som särskilt värdefullt vatten av Naturvårdsverket och tillhör ett av Sydsveriges få oreglerade vattensystem. Området runt Enningdalsälven vattensystem är utpekade som riksintresse för skyddade vattendrag. Området runt Bullaresjöarna är även utpekade som riksintresse för friluftsliv och naturvård. Större vattendrag som vägen korsar är Skånerödsbäcken som omfattas av miljö kvalitetsnormer. Även mindre vattendrag och åkerdiken korsas av vägen. Värdefulla naturområden finns inom och i anslutning till utredningsområdet i form av värdefulla lövskogar, våtmarker, ängs- och betesmarker, odlingslandskap och biotopskyddade områden.

Utredningsområdet utgörs av både skogs- och odlingslandskap. Vegetationen är typisk för det näringsfattiga underlaget och består mest av barrblandskog. Inslaget av lövträd är dock tämligen stort. Flera vattendrag korsar befintlig väg.

4. Dokumenterade naturvärden

4.1. Naturintressen och tidigare naturinventeringar

Tre riksintressen berörs av vägplanen för väg 165 Hällevadsholm-Smeviken:

- Hela vägen går genom riksintresse för skyddade vattendrag, Enningdalsälven.
- Cirka 4,3 kilometer norr om Hällevadsholm och norr ut berörs väg 165 av riksintresse för friluftsliv.
- Bullaresjöarna omfattas av riksintresse för naturvård. Bullaresjöarna är fiskrika med, bland annat, stationär öring. Havsvandrande lax når upp till Norra Bullaren via Enningdalsälven. Laxstammen är huvudsakligen ett genetiskt ursprungligt bestånd och stammen bedöms ha mycket stort skyddsvärde med få motsvarigheter i landet. Området har även ett rikt varierat fågelliv.

Bullaresjön, i höjd med Grimåns utlopp, har Länsstyrelsen konstaterat förekomst av flodpärlmussla i Remnebäcken. Länsstyrelsen har också påträffat dammussla vid badplatsen öster om Tingvall.

Grimån är tillsammans med Skånerödsbäcken det största vattendraget som korsar väg 165. Grimån ingår i Enningdalsälvens vattensystem som är länets mest orörda och oreglerade vattensystem. Enligt Naturvårdsverket utgör Enningdalsälvens vattensystem i sin helhet ett viktigt uppväxtområde för de rödlistade arterna ål och flodpärlmussla. Det kan inte uteslutas att Grimån har ett bestånd av flodpärlmussla.

Sumpskogar finns söder om Håveröd i direkt anslutning till vägen som sträcker sig hela vägen ner mot sjön. Naturvårdsverket har i sin inventering klassat denna sumpskog som av lågt naturvärde. Skogsstyrelsen har inventerat samma område och konstaterar att anslutande diken och väg har stor påverkan på området. I Grimåns dalgång, där Grimån når Bullaresjön, har Naturvårdsverket inventerat en våtmark med vissa naturvärden. Norr om Säm korsar två vattendrag befintlig väg och förenas därefter i ett gemensamt flöde som mynnar i Bullaresjön. Områden i anslutning till vattendragen är klassade som våtmark med lågt naturvärde i Naturvårdsverkets våtmarksinventering.

Länsstyrelsen har inventerat flera ädellövskogar, framförallt i odlingslandskapet runt Vassändan, Aspång och Långevall. Två av de inventerade lövskogarna, väster om vägen i Hede och öster om vägen i Vassändan ligger i direkt anslutning till befintlig väg. Söder om Långevall, precis utanför utredningsområdet finns det också en angränsande lövskog på västra sidan av vägen.

Länsstyrelsen pekar ut tre områden längs vägen som regionalt värdefulla odlingslandskap; Aspång, Hökärr/Suttene och Grimmeland.

Vid Tingvall präglas landskapet av betesmarker och lövlundar med hassel, lind, lönn och ek.

En sträcka på 800 meter på östra sidan av befintlig väg jämte Skånerödsberget, är utpekad som artrik väggkant enligt Trafikverket (bedömd som hänsynsobjekt).

4.2. Rödlistade och fridlysta arter

En utsökning av rödlistade och skyddade arter (inklusive skyddsklassade arter som inte visas som offentliga data) utfördes juni 2018. Utredningskorridoren omfattar 2 km på vardera sidor om vägen. Länsstyrelsen i Västra Götaland beskriver fågellivet som rikt och varierat. Rovfåglar nyttjar de svårtillgängliga branterna och de variationsrika stränderna utgör fina sträckfågelmiljöer. Flera rödlistade fågelarter som är klassade som nära hotade och sårbara har påträffats i området. Enligt Artportalen har bland annat kungsörn, havsörn, pilgrimsfalk, mindre hackspett, bivråk, spillkråka, blå kärrhök, storspov, tornseglare, gröngöling, kungsfågel, ängspiplärka, sånglärka, buskskvätta och rosenfink observerats i området. Enligt Artportalen har även hasselsnok observerats i närheten av väg 165 (år 2007).

Flera arter av sårbar eller nära hotad flora finns i utredningsområdet enligt Artportalen. Slåttergubbe, åkerrättika, åkerkulla, mjukdån, rödlånke, ävjebrodd, desmeknopp, skrovellav och lunglav finns i området.

Inga limniska naturvårdsarter har noterats i Artportalen.

I området rör sig vilt som älg, rådjur och kronhjort.

Arter som finns i Artportalen har varit med i bedömningen av objektens naturvärden.

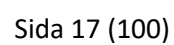
5. Resultat

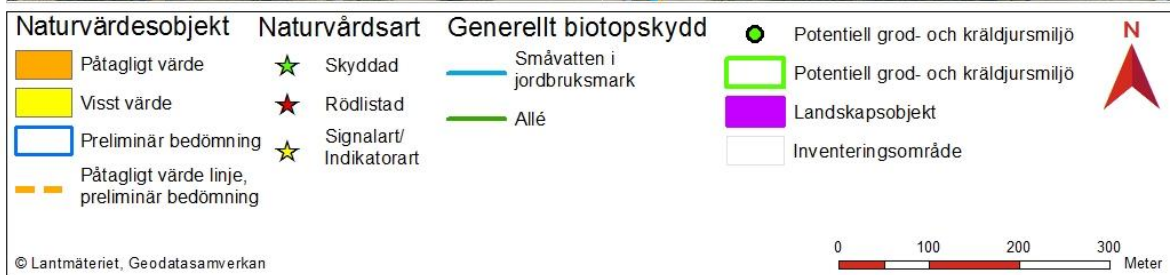
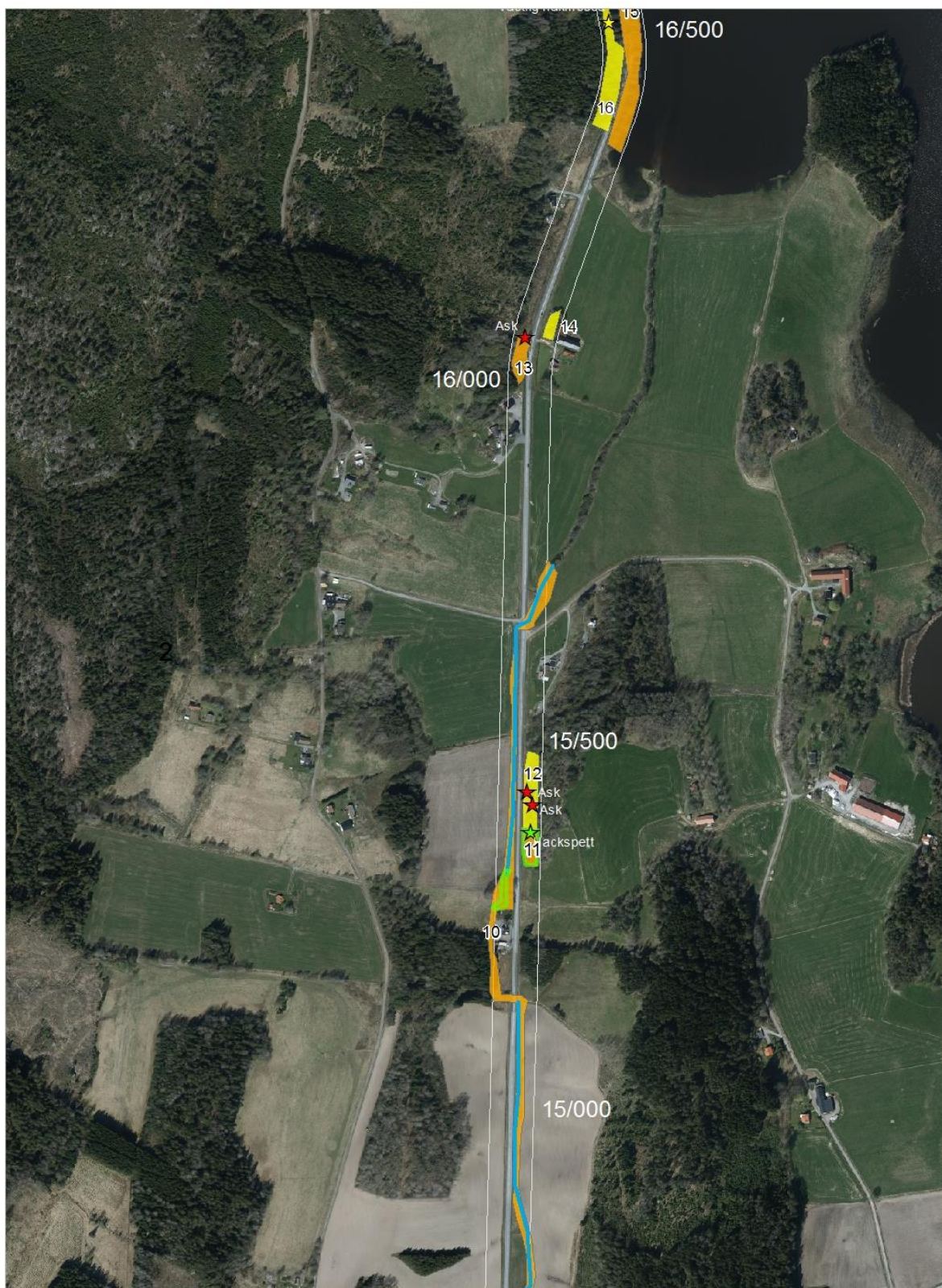
5.1. Naturvärdesobjekt och landskapsobjekt

Vid inventeringen identifierades två landskapsobjekt samt 60 naturvärdesobjekt varav 23 med påtagligt naturvärde, klass 3 och 37 visst naturvärde klass 4. Inga objekt med höga naturvärden identifierades vid inventeringen.

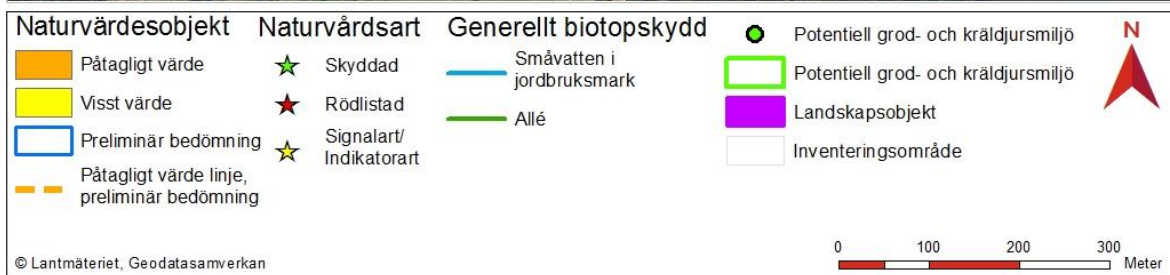
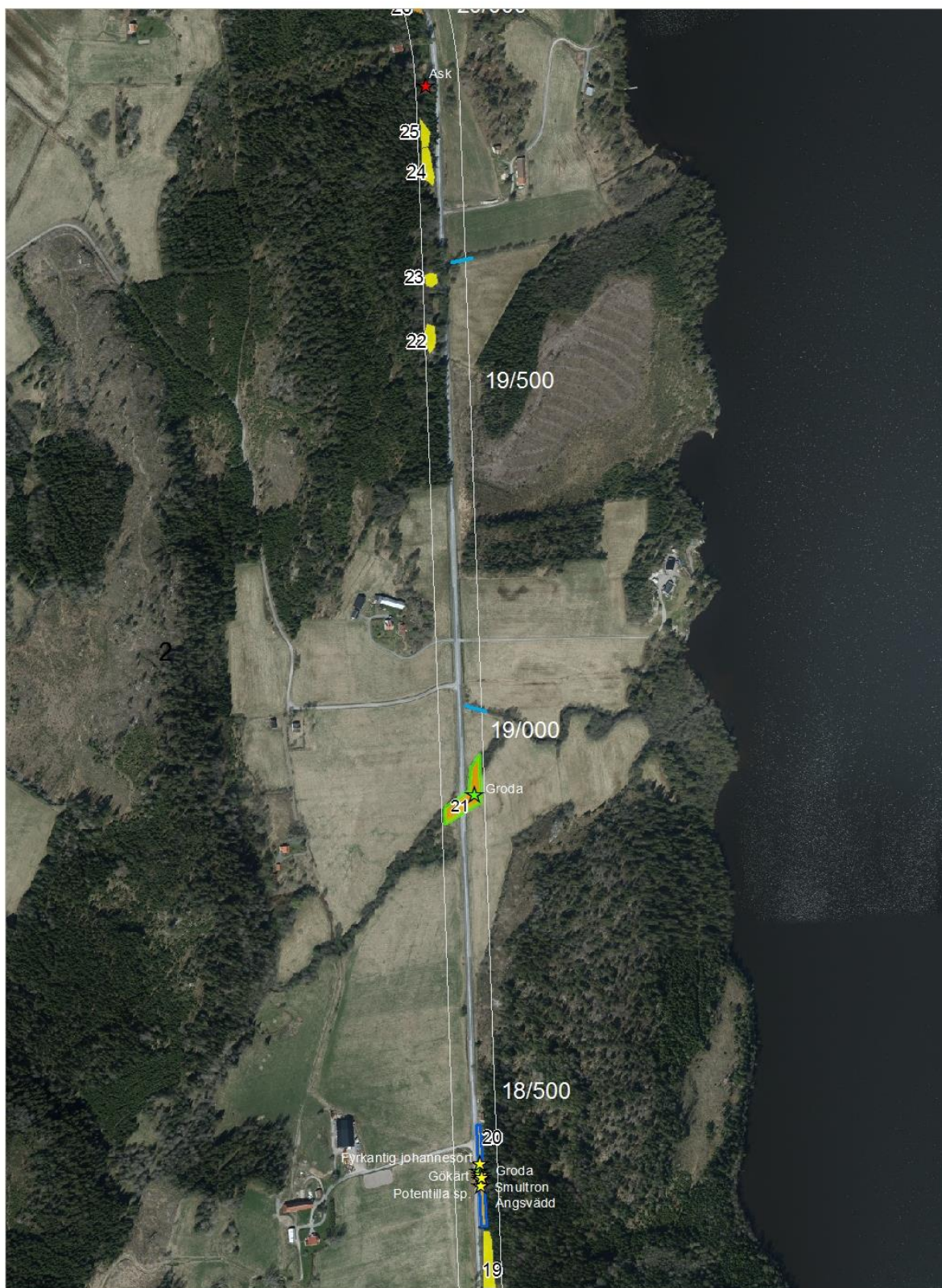
Stora delar av inventeringsområdet präglas av skogsproduktion och åkermark varför inga höga värden har identifierats.

Naturvärdena dominerar i triviallövskogar längs vägen. Andra viktiga naturtyper är vattendrag, blandskogar och hällmarker. Sammantaget är det i skogarna och där det finns vatten som i vattendragen, strandskogarna och sumpskogarna som naturvärdena finns. Det är få opåverkade hagmarker längs vägen och därmed få med högre naturvärden.

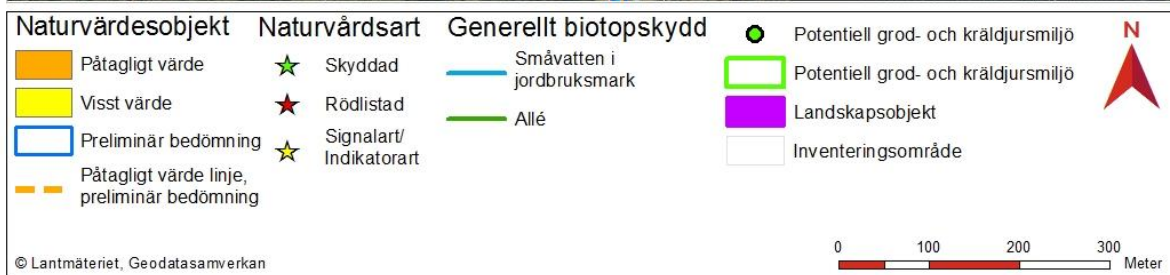
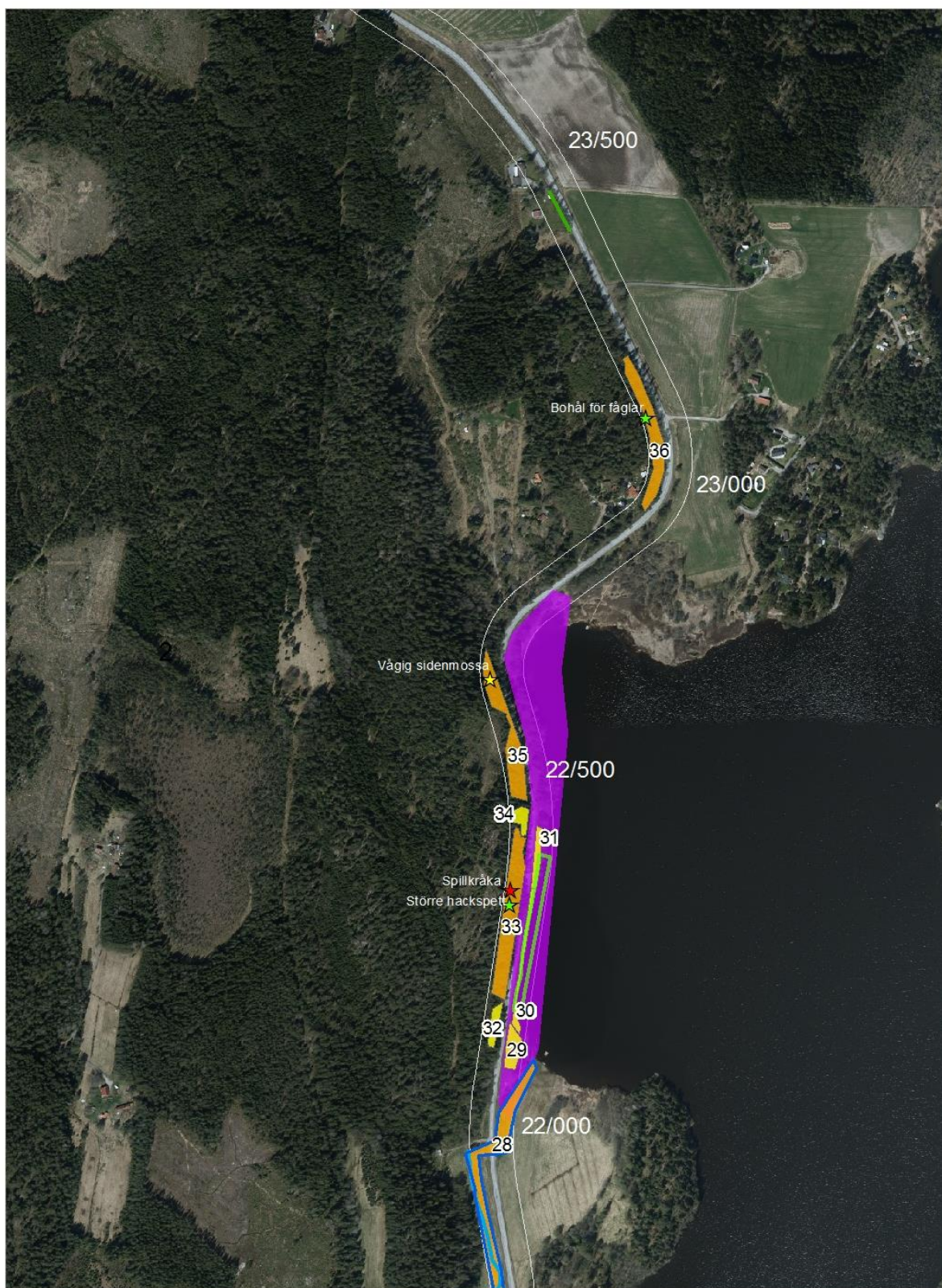

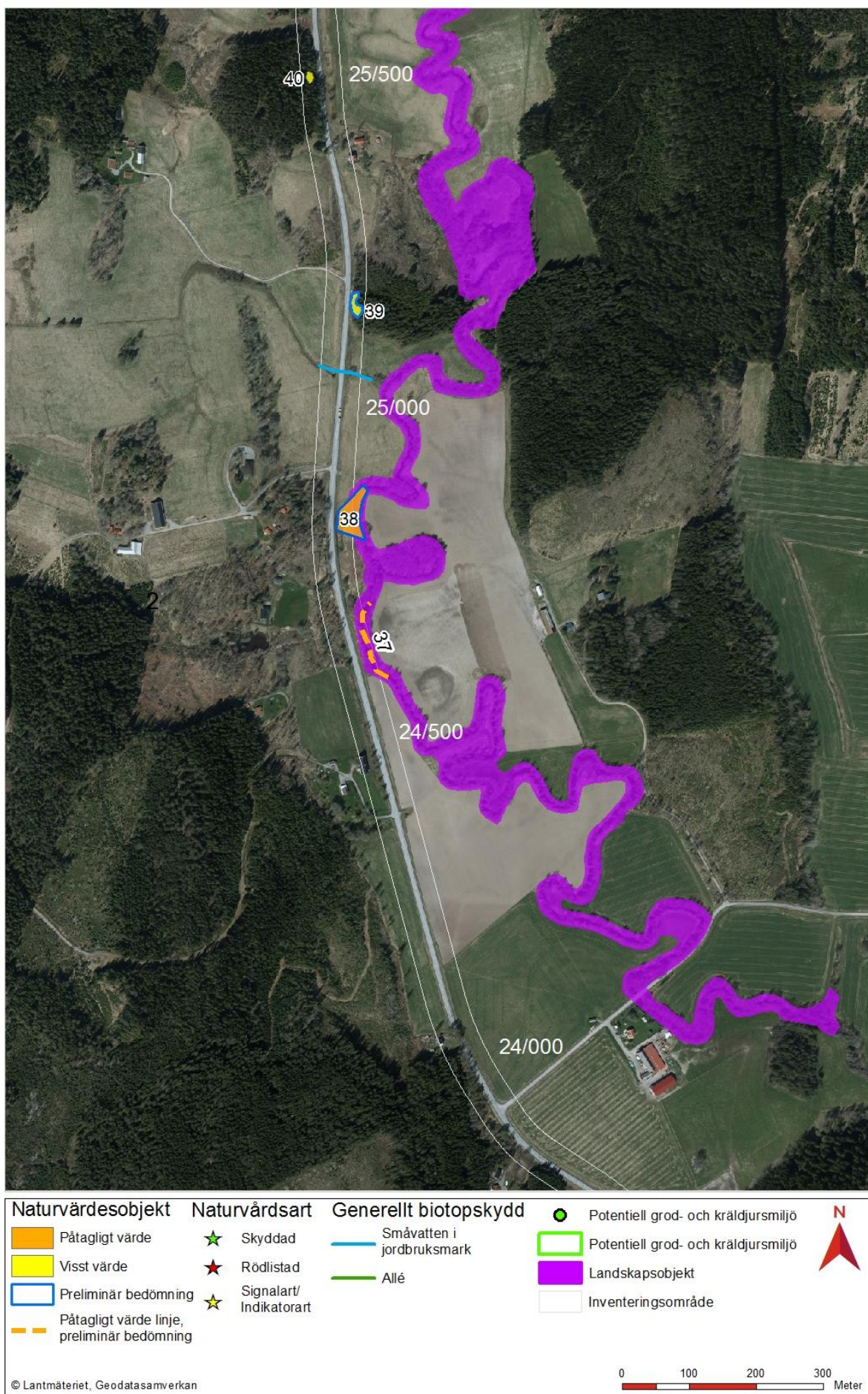

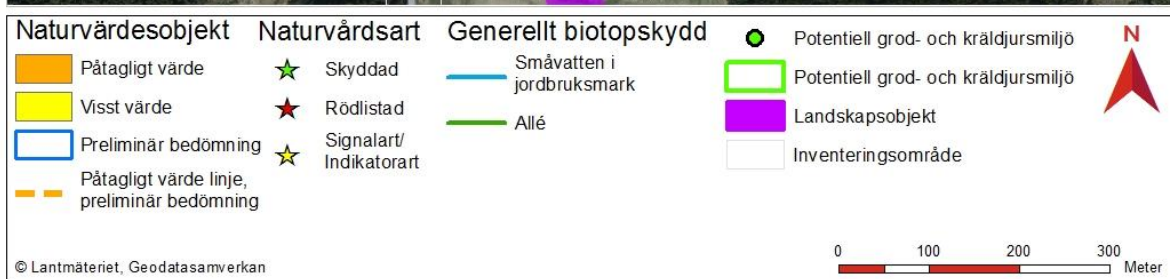
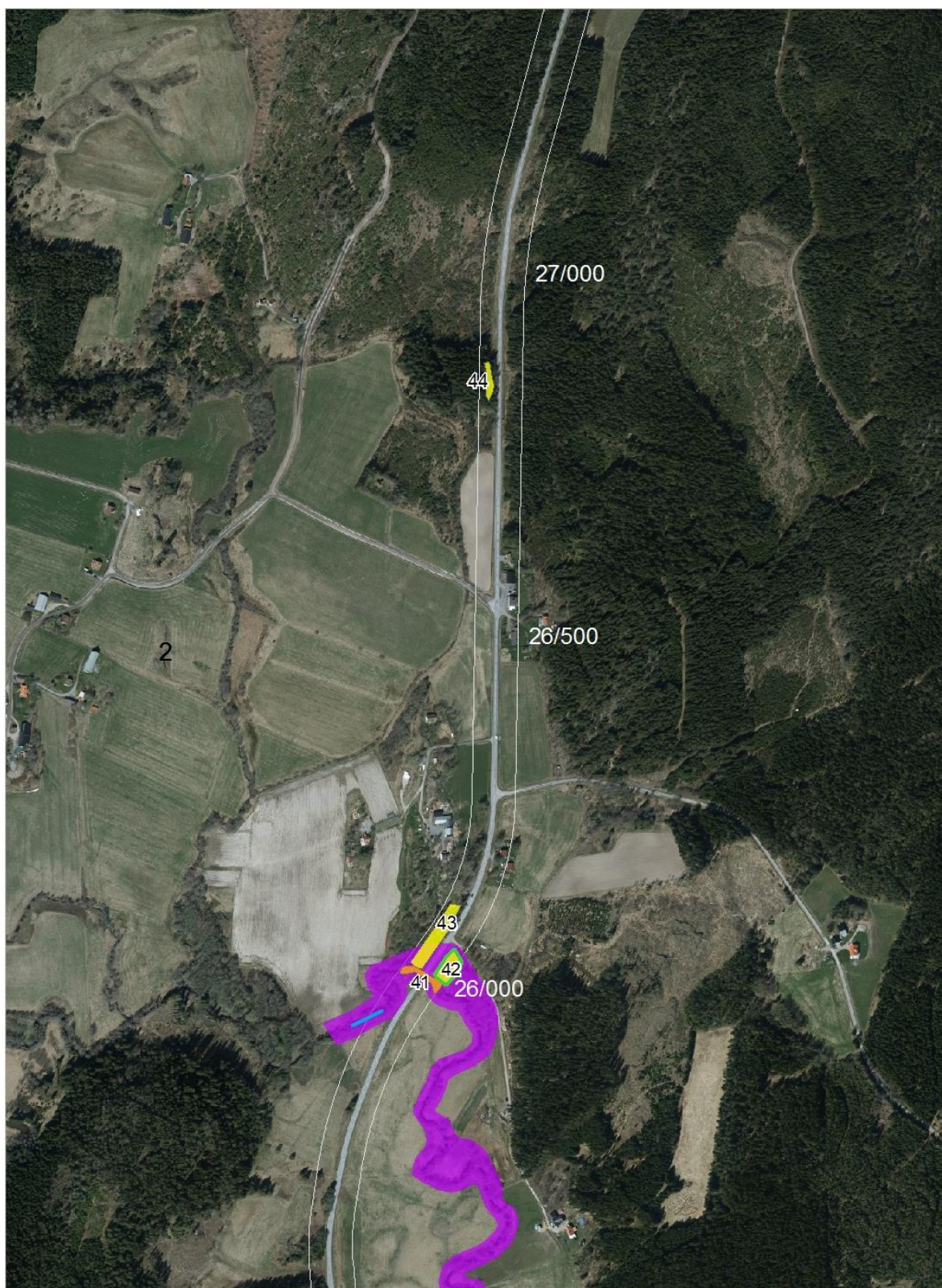

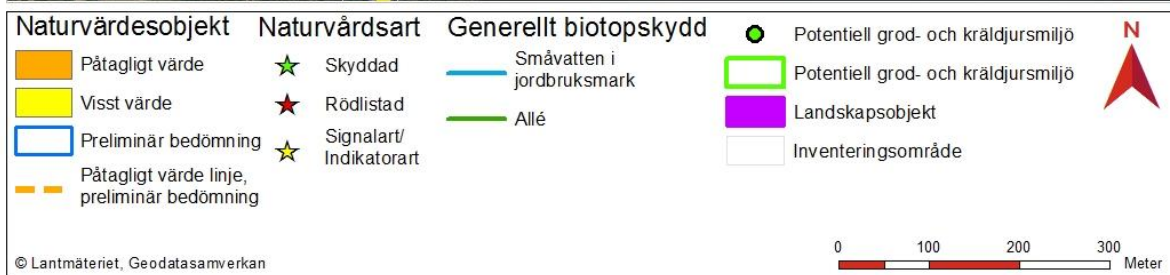

Figur 3-13. Naturvärdesobjekt, naturvårdsarter, generella biotopskydd och potentiella groddjurslokaler inom inventeringsområdet.

5.2. Naturvårdsarter

Under inventeringstillfället påträffades 20 olika naturvårdsarter, se tabell 1. Några av arterna presenteras på foto i Figur 14 och 15. Vid inventeringen påträffades förhållandevis få naturvårdsarter. De arter som noterades är framförallt kopplade till hävdkontinuitet men även enstaka arter kopplade till fukt och skoglig kontinuitet. Inventeringsområdet hyste få områden med gammal skog eller betesmarker som inte var påverkade av gödsling. Fyra rödlistade arter noterades; ask, alm, spillkråka och kungsfågel. Skyddade arter enligt artskyddsförordningen som noterades var, förutom fåglar (bl.a. spår av hackspettar), vanlig groda och vanlig padda samt utpekade potentiella groddjurslokaler.

Figur 14. Platt fjädermossa t.v, västlig hakmossa t.h.

Figur 15. Hagvaxskivlingar t.v och missne t.h.

Tabell 1. Identifierade naturvårdsarter i inventeringsområdet. §= skyddad enligt Artskyddsförordningen (AF).

Art	Artgrupp	Signalerar/ skyddsvärde
Spillkråka ^{NT} §	Fåglar	Rödlistad, fridlyst enligt AF 4 §, upptagen i fågeldirektivet. Signalart. Signalerar god tillgång på död ved och gamla träd
Större hackspett §	Fåglar	Nyckelart, fridlyst enligt AF 4 §
Vanlig groda §	Groddjur	Fridlyst enligt 6 §. Förekommer i många olika miljöer, gärna i fuktigare områden.
Vanlig padda §	Groddjur	Förekommer i många olika miljöer. Lekvatten kan vara allt från mindre sjöar, gölar och dammar till små brackvattensamlingar.
Ängsvädd	Kärlväxter	Indikatorart ängs- och betesmark
Äkta johannesört	Kärlväxter	Indikatorart ängs- och betesmark
Fyrkantig johannesört	Kärlväxter	Indikatorart ängs- och betesmark
Gökärt	Kärlväxter	Indikatorart ängs- och betesmark
Smultron	Kärlväxter	Indikatorart ängs- och betesmark
Femfingerört	Kärlväxter	Indikatorart ängs- och betesmark
Alm ^{CR}	Kärlväxter	Rödlistad pga. almsjukan
Ask ^{EN}	Kärlväxter	Rödlistad pga. askskottsjukan
Ormbär	Kärlväxter	En skoglig signalart i fuktig, skuggig, mullrik mark.
Missne	Kärlväxter	En skoglig signalart som växer blött, ofta på torvblandad dy i skogskärr och i i kanten av näringsrika sjöar och myrar.
Platt fjädermossa	Mossor	Skoglig signalart (Skogsstyrelsen). Signalerar stabila omgivningar och skoglig kontinuitet emd beskuggning.
Västlig hakmossa	Mossor	Skoglig signalart (Skogsstyrelsen). Har i denna del av Sverige lågt signalvärde. Arten signalerar ändå till viss del naturvärden och en viss kontinuitet av skog.
Hagvaxskivlingar (<i>Hygrocybe</i> sp)	Svampar	Signalart (Skogsstyrelsen) som signalerar beteskontinuitet. Växer ofta i hed- och ängsmark, naturbetesmark, vägkanter och parker beroende på art.
Fingerörter (<i>Potentilla</i> sp.)	Kärlväxter	Indikatorart ängs- och betesmark
Vågig sidenmossa	Mossor	Skoglig signalart (Skogsstyrelsen). Har i denna del av Sverige lågt signalvärde. Arten signalerar ändå till viss del naturvärden och en viss kontinuitet av skog.
Kungsfågel ^{VU} §	Fåglar	Rödlistad och fridlyst enligt 4 § AF.

5.3. Generellt biotopskydd

Tretton objekt som bedöms omfattas av biotopskyddet identifierades vid inventeringen och anges från söder till norr längs vägen i Tabell 2. Framförallt har diken och enstaka alléer identifierats. Det finns en risk att vissa diken som omfattas av biotopskydd har förbisetts pga. torkan. Detta gör bedömningen om vattendraget håller en fuktig markyta större delen av året svårbedömd.

Tabell 2. Identifierade objekt som bedöms omfattas av generellt biotopskydd inom inventeringsområdet. Vart objekten ligger i förhållande till vägens längdmätning presenteras i kolumnen till höger.

Typ av biotopskydd	Beskrivning	Ca kilometer
Småvatten	Igenväxt vattenförande dike.	14/060
Småvatten	Ganska stillastående dike som långa sträckor ligger parallellt med vägen.	14/360–15/150
Småvatten	Ganska stillastående dike som långa sträckor ligger parallellt med vägen, fortsättningen på objektID 2.	15/320–15/760
Småvatten	Igenväxande delvis uttorkat dike.	16/940–17/010
Småvatten	Vattendrag som övergår till vägdike norrut.	19/040
Småvatten	Dike som är beskuggad av träd	19/650
Allé	Enkelradig björkallé intill tomt.	21/380–21/440
Småvatten	Delvis beskuggat dike.	21/730–21/990
Allé	Enkelradig allé med främst björkar i tomtgräns.	23/390–23/450
Småvatten	Dikat vattendrag i åkermark.	25/060–25/070
Småvatten	Ganska brett vattendrag där bara mindre delar är beläget inom inventeringskorridoren.	25/920–25/950
Småvatten	Vattendrag omgiven av f.d. betesmark.	29/770–29/800
Småvatten	Vattendrag mellan två betesmarker.	29/990–30/040

5.4. Potentiella grod- och kräldjurslokaler

De, i inventeringen, påträffade potentiella groddjurslokaler beskrivs i tabellen nedan och några av objekten visas på foto i Figur 16 och 17. De potentiella livsmiljöerna omfattar olika typer av miljöer som fuktskog, vattendrag, småvatten och grunda limniska stränder.

I det inventerade området hittades en potentiell, men inte trolig, lokal för större vattensalamander.

Mindre vattensalamander, vanlig padda, vanlig groda och åkerroda kan förekomma på flera platser i inventeringsområdet än de identifierade potentiella groddjurslokalerna. Alla vattendragen som berör vägen kan användas som spridningskorridorer.

Inga lokaler som potentiellt kan hysa hasselsnok noterades.

Endast ett fynd av grod- och kräldjur (hasselsnok, år 2007) har tidigare noterats i området enligt Artportalen.

Om utbyggnaden av vägen bedöms kunna påverka potentiella groddjurslokaler bör en fältinventering (under lämplig tid på året), genomföras för de berörda objekten.

Tabell 3. Identifierade potentiella groddjurslokaler inom inventeringsområdet. Vart objekten ligger i förhållande till vägens längdmätning presenteras i kolumnen till höger.

Ca kilometer	Groddjurslokal	Beskrivning
11/990–12/020	Grodor och paddor främst åkerroda	Alsumpskog med vattendrag, rinner under vägen, inget vandringshinder vid inventeringstillfället.
15/280–15/340	Grodor, paddor, främst åkerroda	En lång sträcka intill vattendrag med flera ställen som är potentiella för groddjur, här hittades en groda som hoppade iväg, tillhör objekt 10, vattendrag med lövskog intill.
15/340–15/390	Grodor, paddor, främst åkerroda	Halvöppet fuktigt sumpskogsparti i betesmark med död ved.
18/880–18/970	Grodor, främst åkerroda	Större vattendrag med tät vegetation, groda funnen, objekt 22.
22/180–22/400	Paddor	Limnisk strand.
26/030–26/080	Grodor och paddor främst åkerroda	Fuktig alskog med fuktstråk.
28/100–28/130	Mindre vattensalamander och grodor, främst vanlig groda	Småvatten som en del av ett vattendrag, intill skog med död ved.

Ca kilometer	Groddjurslokal	Beskrivning
28/510	Större och mindre vattensalamander, vanlig groda	Småvatten, delvis uttorkad vid inventeringstillfället med tät vegetation runt om.

Figur 16. Objekt 3 t.v. och objekt 5 t.h.

Figur 17. Objekt 7 t.v. och objekt 8 t.h.

6. Rekommendationer och förslag på naturhänsyn

För att ta hänsyn till naturmiljön i inventeringsområdet bör naturvärdesobjekten bevaras eller förstärkas. Särskild hänsyn bör tas till objekt som är påverkade av ytvatten, främst groddjursmiljöer samt den artrika vägkanten, och de två landskapsobjekten.

I närheten av potentiella groddjursmiljöer ska man undvika användandet av bekämpningsmedel. I dess närhet eller i tillrinnande vatten ska inget krossgrus läggas ut som kan innehålla gödningsmedel (till exempel från sprängningsmedel). Värdefulla landmiljöer, naturbetesmarker och ädellövskogar sparas i anslutning till lekvatten. Om utbyggnaden av vägen bedöms kunna påverka potentiella groddjurslokaler bör en fältinventering (under lämplig tid på året), genomföras för de beröda objekten. Denna inventering bör även ingå att utreda om det behövs särskilda groddjursåtgärder t.ex. i form av passager.

Aktuella åtgärder för groddjur består främst av att minska den trafikrelaterade dödligheten genom att anlägga trummor med, vid behov, styrande ledarmar eller endast barriär som hindrar groddjuren att nå vägen/banan. Åtgärd kan också utgöras av skapande av livsmiljöer.

I det fall skyddade arter som olika groddjur och fåglar påverkas negativt av framtida åtgärder, kan dispens från artskyddsförordningen behöva sökas hos länsstyrelsen. I första hand bör man dock fundera över försiktighetsmått och skyddsåtgärder för att inte negativt påverka arternas bevarandestatus eller ekologiska population.

7. Naturvärdesobjekt och landskapsobjekt

7.1. Objekt 1. Lövskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Sluttning med lövträd som sälg varav enstaka är grova, äldre lönn, gran, björk, asp varav en del ganska grova samt små lönn. Död ved fanns i form av en del rasade sälgstammar och mossbeklädd sälglågor samt allémossa på stam. Många träd och buskar skapar ett tät miljö med benved, vinbär och många låga träd. Lundmiljön ger ett dåligt utvecklade fältskiktet med brännässlor, smalbladigt gräs, harsyra, hallon, hakmossa och ormbunkar. Värden i form av mossbeklädd stenar, men även negativ påverkan som tippade block och skräp.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte anses ha högre artrikedom än omgivningen. Visst biotopvärde genom lundmiljön, förekomst av död ved, nyckelarten sälg och variationen i trädammansättning.

7.2. Objekt 2. Lövskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Gles snårig lövskog i brant med björkar och rönnslå, inslag av asp, ek, sälg, tall, gran och ek, varav några vid vägen är medelålders. Buskskikt med rönn, gran och ek. Fältskikt med blåbär, smalbladigt gräs, harsyra, stensöta, ormbunkar, kaprifol, smultron, björnmossa, kammossa och hakmossa. Värdelement som sippervägg, några stående och liggande död ved bland annat björk med björkticka, mossbeklädd stenar samt hållar med tunt jordskikt.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte anses ha högre artrikedom än omgivningen. Visst biotopvärde genom lundmiljön, förekomst av död ved, sipperväggen, hållar och variationen i trädsammansättning.

7.3. Objekt 3. Hagmark

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Ängs- och betesmark.

Naturvårdsarter

Smultron

Beskrivning

Välbetad lite tuvig hagmark i sluttning ned mot å med elstängsel. Trots bra bete finns här även sly som växer upp. Här växer enstaka nypon, röllika, smultron, maskrosor, fibbla, smörblomma, klöver och vedel.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte anses ha högre artrikedom än omgivningen. Endast en naturvårdsart, som inte är en god signalart för ängs- och betesmarker, hittades och flera negativa indikatorarter noterades. Visst biotopvärde genom den välbetade marken och närheten till vattendraget och dess trädriddå. Fler arter som t.ex. är hävdberoende borde kunna finnas i hagen.

7.4. Objekt 4. Alsumpskog kring Långevallsbäcken

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde (preliminär bedömning)

Naturtyp

Vattendrag (Skog och träd).

Dokumenterade naturvärden

Enligt VISS har Långevallsbäcken hög status gällande bottenfauna vilket indikerar att den har en hög artdiversitet hos bottenfaunan. Den har måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status.

Naturvårdsarter

Inga funna. Potentiell groddjursmiljö.

Beskrivning

Fuktig till blöt alsumpskog med mest smala alar och med ett ibland brett dike, Långevallsbäcken. Objektet sträcker sig över vägen västerut. Fältskikt med brännässlor, besöksöta, gräs samt vass och säv längs ån. Värdeelement som vattendrag, enstaka grövre alar med mosklädda stammar, hackspett och en del stående död ved.

Motivering

Enligt VISS finns det en indikation på att objektet kan hysa en artrikedom gällande bottenfauna. Objektet ges preliminärt ett visst artvärde med hänsyn till bottenfauna. Visst biotopvärde genom vattnets positiva påverkan på fuktighetsgradienter i området och möjligheter till högre biologisk mångfald genom variationen vattnet skapar med fuktighetsgradienter som gynnar vattenkrävande växter.

7.5. Objekt 5. Barrblandskog
Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp
Skog och träd.

Naturvårdsarter
Inga funna.

Beskrivning
Kraftig bergsbrant och sluttning med blandskog ned mot vägen. Trädskikt med grova tallar och granar, halvgrova aspar, ung gran och björk, små hassel, *Salix* sp. och rönn. Värdeelement som sippervägg, fuktstråk, mossbeklädd stambaser och stenar, liggande död ved, björk med björktickor och fnöschticka, hålträd av björk, död stående björk samt död stående grov säl. Fältskikt med domineras av olika mossor som björn-, vit-, vägg-, hak- och husmossa. På marken växer även skogsfräken, blåbär, lingon. harsyra och bredbladigt gräs.

Motivering
Objektet ges ett visst artvärde då området är artrikare än omgivningen (mossor). Påtagligt biotopvärde genom förekomst av död och skadad ved, grova träd, hålträd, variation i topografin, stenmiljöer, fuktig miljö samt stor och hög sippervägg.

7.6. Objekt 6. Blandlövskog

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Dokumenterade naturvärden:

Åkerholme samt randskog, Klass 3 (Lövskogar i Munkedal kommun. Inventering Länsstyrelsen, rapport).

Naturvårdsarter

Platt fjädermossa (signalart i skog, typisk art för flera Natura 2000 skogstyper).

Beskrivning

En kuperad blandlövskog med lundkaraktär och ett stort antal mossbeväxta stenhällar. Trädskiktet består av asp, hassel, ek, rönn, inväxande gran samt flera senvuxna ekar, gammal björk och äldre asp. Markskiktet består av liljekonvalj, lingon, viol och blåbär. Värdeelement i området är döda grenar, torrträd, rotvälta, asp med insektsnag samt enstaka stående död ved i form av död sälk och döda enar.

Motivering

Området är artrikare än omgivningen (artdiversitet hos insektsnag och kryptogamer), samt förekomst av en naturvårdsart, vilket ger ett visst artvärde. Variationen i trädskiktet, stenmiljöerna som ger strukturer, nyckelarter i form av ek, större inslag av äldre träd och mängden död ved ger ett påtagligt biotopvärde.

7.7. Objekt 7. Triviallövskog

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Hackspett § (spår), ask ^{EN}, västlig hakmossa (skoglig signalart).

Beskrivning

Triviallövskog med skiktning i en sluttning. Trädskikt med äldre asp, äldre björk, ung rönn och säl, lönn, askplantor, äldre tall och inväxande gran. Fältskikt med liljekonvalj, blåbär och väggmossa. Västlig hakmossa noterades växande på marken. Värdeelement som lågor framförallt lövlågor, högstubbe med insektsnag, stående grov död ved av asp, fnösketicka på låga, hackspettsspår, stående död ved och gamla träd .

Motivering

I objektet noterades tre naturvårdsarter vilka inte signalerar höga naturvärden och objektet är inte artrikare än omgivande mark eller områden av samma naturtyp. Obetydligt artvärde. Västlig hakmossa har i denna del av Sverige ett lågt signalvärde. Arten signalerar ändå till viss del naturvärden och en viss kontinuitet av skog. Objektet är delvis skittat, är beläget i en slutning och hyser en rad olika värdelement i form av äldre träd av barr och lövträd samt död ved med fnösketicka och ved med insektsnag. Inväxande gran är negativt för naturvärdena. Påtagligt biotopvärde.

7.8. Objekt 8. Triviallövskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Triviallövskog med asp, varav enstaka äldre och en del aspsly, sälg varav enstaka äldre, björk, rönn samt inväxande gran. Fältskikt med örnbräken och liljekonvalj.

Värdeelement som enstaka stående död ved, enstaka lågor, klen död lövved, insektsnag, björkticka och torrträd av björk.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte anses ha högre artrikedom än omgivningen. Värdeelementen och lövträdsrikedomen ger ett visst biotopvärde.

7.9. Objekt 9. Betesmark

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Äng och betesmark.

Naturvårdsarter

Hagvaxskivlingar, två arter (signalart).

Beskrivning

Hästbetad (kultiverad betesmark) gräsmark med klöver, skräppa, älggräs, maskrosor, vicker, näveväxter troligen skogsnäva, åker-/ängsfräken, säv, nysört och vaxskivling.

Motivering

Visst artvärde då två naturvårdsarter hittades. Objektet har negativa arter för betesmarker bl.a. kvävegynnad flora/vallinsådda växter. Den ganska välbetade hagmarken ger ett visst biotopvärde.

7.10. Objekt 10. Vattendrag

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Vattendrag.

Naturvårdsarter

Inga funna. Potentiell groddjurslokal.

Beskrivning

Öppet, delvis grävt, vattendrag på 0,5-1 m bredd. Vattenförande vid besöksstillfället med en varierat bottenmaterial (sten och lera) och varierad ljustillgång. Vattnet var partivis stillastående och grumligt. Vattendraget har stora vägtrummor varav någon fungerar som partiellt vandingshinder. Omgivande triviallövskog av enstaka äldre alträd med döda grenar och flera yngre alar samt sälg. I strandzonen växer bredbladigt gräs, jättebalsamin, mjölkört, säv, strandlysing, brännässla, midsommarblomster, knapptåg, älgört, veketøy och flera bärande träd och buskar. Här finns klen död ved.

Diket är en potentiell groddjursmiljö om vattnet är stillastående.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte anses ha högre artrikedom än omgivningen. Påtagligt biotopvärde då objektet är en långsträckt vattendrag som tillför en variation i landskapet och skapar fuktighetsgradienter som kan användas av många organismer. Inslag av äldre al samt nyckelarten sälg, bärande buskar och död ved samt strukturer som meandring och stenmiljöer bidrar till

biotopvärdet. Vattendraget har funktion i landskapet som ledstruktur/spridningsfunktion för olika typer av växter och djur. Objektet omfattas av det generella biotopskyddet.

7.11. Objekt 11. Triviallövskog

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Hackspett § (spår). Potentiell groddjurslokal.

Beskrivning

Halvöppet fuktigt sumpskogsparti i betesmark med medelålders till äldre al och äldre sälg med skador och sälgticka. Fältskikt med tågväxter, fräken, skräppor, älgört och brännässla. Värdeelement som hackspettsspår och insektsnag, tramp av betesdjur, enstaka lågor och enstaka döda stående träd av al.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter som signalerar naturvärden eller särskild artrikedom identifierades. Objektet ges ett påtagligt biotopvärde pga pågående hävd, fukighet, lövskogsmiljön med flertal äldre alträd, nyckelarter i form av sälg och hackspett samt en del död ved med insektsnag. Objektet ger bl.a värden för vedlevande insekter knuten till al.

7.12. Objekt 12. Triviallövskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Hackspett (spår), ask ^{EN}.

Beskrivning

Lövskog som domineras av ung uppväxande lövskog av framförallt asp med inslag av äldre träd. Dessa äldre träd är säl, björk, al och asp med liten aspticka. Inslag av hassel, oxel, ek, yngre askträd och gran. Mycket uppväxande lövsly. Fältskikt med örnbräken, blåbär, skogsfräken, harsyra, ekorrbär, gökört och kranshakmossa. Värdeelement som äldre till gamla träd, enstaka klen död ved, grov stående död björk med fnösktickor och insektsnag, grova asplågor och spår av hackspett förekommer.

Motivering

Obetydligt artvärde då endast enstaka spår av hackspett noterades samt ung ask. Inga arter som signalerar naturvärden noterades. Visst biotopvärde pga. inslag av äldre lövträd, död ved samt spår av insekter och hackspett. Värdet begränsas bl.a. genom att området håller på att växa igen med lövsly.

7.13. Objekt 13. Blandlövskogsdunge

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Dokumenterade naturvärden:

Hage och askskog i sluttande, Klass 3 (Lövsskogar i Munkedal kommun. Inventering Länsstyrelsen, rapport).

Naturvårdsarter

Ask ^{EN}.

Beskrivning

Delvis igenväxande lövdunge på före detta tomtmark med skogsbäck. Träskikt med al, gran, sälg, lönn, hassel, ung till medelålders ask, askplanta, apel, rönn och hägg. Fältskikt med brännässlor, hallon, majbräken, gräs, mjölkört och jättebalsamin. Värdeelement som död stående al, mycket klen död ved samt skogsbäcken med sandlerbotten och med delvis branta slänter. Mänsklig påverkan i form av virke efter f.d. hus. Skogstry i buskskiktet.

Motivering

Visst artvärde då det fanns askar, både unga och äldre individer i området och det är artrikare än omgivningen vad gäller trädarter. Jättebalsamin är en invasiv art som är negativ för naturvärdena. Visst biotopvärde genom skiktning, mängden död ved samt då vattnet tillför en variation i landskapet och skapar fuktighetsgradienter som kan användas av många organismer.

7.14. Objekt 14. Lövskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Litet beskuggat lövskogsparti med en stor säl, mindre sälgar, små lönnar, björk, rönn och gran. Ganska glest fältskikt med harsyra, ormbunke, hallon och krusbär/mårbär. Värdeelement som mossbeklädd liggande grov död ved. Mänsklig påverkan genom skräp som betongtrummor och plåt samt sten från husgrund.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde genom lövträdsvariationen och den grova döda veden. Mänsklig påverkan är negativt för naturvärdena.

7.15. Objekt 15. Strandskog

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Delvis tät strandskog av triviallöf med stående död ved och högstubbe av björk, stambrott på sälk samt al, björk, rönn, lönn, *Salix* sp. och små gran. Fältskikt med, kammossa, renfana, vinbär, ängsvädd, älggräs, örnbräken, hallon och gåsört samt topplösa, fackelblomster, säv och vass vid strandkanten. Enstaka Karl Johan svamp. Mossklädda block. Skräp noterades på objektet.

Motivering

Visst artvärde då området är artrikare än omgivningen vad gäller kärlväxter. Visst biotopvärde genom det strandnära läget, lövträdsrikedomen, bärande buskar/träd och den döda veden. Störning i form av tidvisa översvämningar gynnar naturvärdena.

7.16. Objekt 16. Triviallövskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Västlig hakmossa.

Beskrivning

Skarp bergsbrant med ett stort antal stenmiljöer, flera lågor samt enstaka äldre träd. Trädskikt med björk, al, rönn varav ett delområde består av ung lönnskog, asp samt inslag av gran och tall i branten. Fältstskikt med liljekonvalj, örnbäken, lövsly, mossor och blåbär. Värdeelement som enstaka äldre björk varav en med björkticka, döda trädstammar och delvis död asp. Västlig hakmossa noterades på en sten. Området är delvis påverkat av avverkning.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. I den här delen av Sverige har västlig hakmossa ett lågt signalvärde. Arten signalerar ändå till viss del naturvärden och en viss kontinuitet av skog. Visst biotopvärde genom topografin, stenmiljöernas skrymslen samt inslag av äldre lövträd och död ved. Inväxande lövsly och ung gran är negativt för naturvärdena.

7.17. Objekt 17. Blandskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Blandskog i sluttning med grövre tall, inslag av asp och gran samt stenpartier. Främst medelålders träd dominerar. Enstaka grövre asplågor, grövre gran och torraka av tall noterades. Blåbär dominerar i fältskiktet.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen eller andra områden av samma biotop. Visst biotopvärde då det finns flera grova tallar varav enstaka med pansarbark samt inslag av död ved i form av både liggande lövved och stående barrträd.

7.18. Objekt 18. Triviallövskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Lövskogsridå med främst medelålders träd av asp, al, björk, ek, sälg, inslag av rönn samt inväxande gran. Fältskikt med örnbräken, ekorrbär och harsyra samt granris. Inslag av klen död ved och död björk.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen eller andra områden av samma biotop. Visst biotopvärde då det finns en lövträdsvariation samt litet inslag av död ved. Enstaka träd börjar bli äldre men är inte tillräckligt gamla för att hysa naturvårdsarter. Inväxande gran i söder är negativt för naturvärdena.

7.19. Objekt 19. Blandskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Näringsfattig ek och tallskog i sluttning med berghällar och med inslag av björk, gran och en. Främst medelålders träd men flera grova och senvuxna träd som enstaka äldre björk och senvuxen ek och grövre tall med döda grenar. I fältskikt blåbär, örnbräken, lingon och ljung.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen eller andra områden av samma biotop. Visst biotopvärde då det finns senvuxna och äldre träd med döda grenar bl.a av tall och nyckelarten ek samt inslag av stenhällar.

7.20. PåtaObjekt 20. Artrik vägkant

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde (preliminär bedömning)

Naturtyp

Infrastruktur och bebyggd miljö.

Dokumenterade naturvärden

Trafikverket artrik vägkant, Hänsynsobjekt (Värdeklass ej bedömd).

Naturvårdsarter

Groda (okänd art) §, fyrkantig johannesört, ängsvädd, smultron, gökärt samt *Potentilla* sp. (sannolikt blodrot, ej blommande) (signalarter för artrika vägmiljöer).

Beskrivning

Den dokumenterade artrika vägkanten var vid besökstillfället en klippt vägkant. På en sträcka hittades bl.a. fyrkantig johannesört, ängsvädd, smultron, gökärt samt *Potentilla*, sannolikt blodrot. På sträckan växer lövsly med sälj och enstaka kvävegynnade arter som maskros samt smalbladigt gräs och ärtväxter. Blöta partier finns.

Motivering

Objektet hyser flera naturvårdsarter kopplat till artika vägmiljöer varav flera är goda indikatorer på naturvärden. Vid ett inventeringstillfälle innan vägkanten slagits i samband med blomningen kan ytterligare arter sannolikt identifieras och objektet bedöms till preliminärt påtagligt artvärde. Grodan som noterades bedöms inte vara knuten till objektet utan korsade bara vägen här. Objektet ges ett visst biotopvärde baserat på att det är en ogödslad, näringsfattig mark som tidvis hävdas genom vägkantsslätter.

7.21. Objekt 21. Skånerödsbäcken

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Vattendrag.

Naturvårdsarter

Groda, ej artbestämd (skyddad art). Potentiell groddjurslokal.

Beskrivning

Större 0,5-4 m brett vattendrag med ler och stenbotten samt höga strandbrinkar. Delvis tätt med främst al men även *Salix* sp., säv, örnbräken, hallon, bräken och markmossor samt i vattnet näckmossa. Unik biotop för inventeringsområdet med liten förekomst av död ved och varierad bottenmateriel. En icke artbestämnd groda hittades.

Motivering

Visst artvärde då en naturvårdsart hittades och området är potentiellt artrikare än omgivningen p.g.a. vattenorganismer. Påtagligt biotopvärde genom meandring, den varierade bredden på vattendraget, varierad värdefull strandmiljö och bäckbotten. Vattnet omfattas av generellt biotopskydd.

7.22. Objekt 22. Hällmark

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Hällmarkstallskog med enstaka tallar och inslag av en samt stor solexponerad bergvägg med vanliga mossor, renlav och ljung. Vid foten av berget finns björk och asp. Träden är främst yngre eller medelålders.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde genom solexponerad bergvägg med sipperytter samt hällmarkstallskog.

7.23. Objekt 23. Lövskogsdunge.

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

solexponerad bergvägg med sipperytor samt hällmarkstallskog. samt yngre sälg och rönn. Fältskikt med bl.a. örnbräken och smalbladigt gräs. Några klena lågor.

El/telefonstolpe kvarlämnad och förfallet uthus i kanten av området.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Objektet hyser förutsättningar för kryptogamer. Naturvärdena är knutna till lövträden varav flera är äldre samt enstaka död ved av klenare dimensioner. Ek fungerar som nyckelart då den kan hysa en stor artrikedom, dock hittades inga naturvårdsarter vid inventeringstillfället. Positivt är att området inte är igenväxt då lövträden har möjlighet att växa obegränsat och inte beskuggas/kvävas vilket ger ett visst biotopvärde.

7.24. Objekt 24. Hällmark.

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Hällmarkstallskog på skarp sluttning med medelålders och enstaka äldre tall med pansarbark och gran samt inslag av en och mindre ekar. Markskikt med hällar, markmossor, renlavar, blåbär och ljung. Värdeelement som murkna stubbar, döda enar och ett dött stående lövträd.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde på grund av inslag av äldre tallar och enstaka död ved samt solexponerad hällmark.

7.25. Objekt 25. Triviallövskog.

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Beskuggad lövrik rasbrant med skrymslen, liggande klen död ved, mossbeklädda stenar och mark. Litet område. Trädskikt med gran, ekplantor, rönn och björk. Fältskikt med blåbär, nordbräken, ekorrbär och olika gräs. I området finns bergsbrant och stubbar.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde på grund av lövträdsrikedomen och de mossbeklädda stenmiljöerna som ger strukturer i form av skrymslen och element för kryptogamer.

7.26. Objekt 26. Blandlövskog.

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Varierad liten blandlövskog vid bergsbrant med sippervägg. I trädskiktet finns äldre ek, asp, björk, gran, sälg, andra *Salix* sp., hassel samt små rönnar, aspar och ekar.

Markskiktet består av mossbegrädd stenar, husmossa, björnmossa, stensöta, lingon, bredbladigt gräs och blåbär. Här finns värdeelement som liggande klen död ved i form av bl.a. grov asplåga, döda ekgrenar på levande träd samt skrymslen runt bergsbranten.

Motivering

Visst artvärde då området är artrikare än omgivningen vad gäller antalet trädarter.

Påtagligt biotopvärde på grund av förekomst av värdeelement i form av beskuggade lodytor flera grövre ekar (nyckelart) och andra äldre lövträd, stenmiljön med skrymslen samt död ved.

7.27. Objekt 27. Blandskog.

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Blandskog i sluttning med flera grova och äldre träd. Förekomst av äldre tall med döda grenar, sälg, björk och medelålders asp samt stort inslag av inväxande gran. Blåbär och husmossa i fältskiktet. Stenmiljö och död stående avknäckt sälgstam. Området ligger runt en förfallen byggnad.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde på grund av äldre och grövre träd av både barr- och lövträd belägen i en sluttning (topografi) och stenmiljöer. Igenväxning av ung gran är negativt för naturvärdena.

7.28. Objekt 28. Vattendrag med lövträdsridå.

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde (preliminär bedömning)

Naturtyp

Vattendrag.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Större beskuggat meandrande vattendrag med svagt rinnande vatten och flera stenmiljöer. Ställvis uträtad med stenläggningar i kanterna. På kanterna växer flera sälgbuskage och en äldre sälg med döda stammar, äldre björk, al, fräken, tuvtåtel, starr, älgört, lupin (invasiv art) och hallonsnår. Här finns skrymslen, enstaka gamla träd och ett stort antal bärande träd och buskar. P.g.a. den låga vattennivån noterades få limniska arter men bl.a. stor näckmossa fanns i vattendraget.

Motivering

Objektet bedöms preliminärt hysa ett visst artvärde bl.a. i form av artrikare kärlväxtflora än omgivningen knuten till bäckmiljöer/fuktiga miljöer samt möjligen mossor. Sannolikt kunde inte alla arter identifieras p.g.a. torka. Påtagligt biotopvärde då vattendraget tillför värden i form av meandring, fuktighet och tillgång till vatten, stenmiljöerna (strukturer), de äldre träden samt de bärande träden och buskarna. Objektet har en funktion i landskapet och gynnar en rad olika artgrupper.

7.29. Objekt 29. Bryn- och buskmark.

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Igenväxningsmark.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Igenväxande buskmark mot limnisk strand med videbuskage och vass. Här finns större sälg, medelålders björk, lövsly, strandlysing, lupin och smalbladigt gräs. Området har värden för småfågel genom tillgången på vatten och buskmiljöer. Värdeelement som bärande träd och buskar, enstaka död äldre sälg, enstaka stående död ved och klen död ved.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde då området har värden för småfågel, en del stående död ved, bärande träd och buskar samt strandnära läge.

7.30. Objekt 30. Limnisk strand.

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Limnisk strand.

Naturvårdsarter

Inga funna. Potentiell groddjurslokal.

Beskrivning

Flack strandzon med vassruggar, grunda bottnar och grusstränder. Bottnen är delvis kal med enstaka vattenväxter som sjöfräken, näckrosor och (troligen) braxengräs. Här finns uppväxande al, vass, fackelblomster, strandlysing, åkerranunkel och lupin (invasiv art). Potential som paddlokal.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde då området har värden i form av varierade strandmiljöer, störning i vattenfluktuation och grunda stränder samt potential som paddlokal.

7.31. Objekt 31. Triviallövskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Lövskogsridå mot brant limnisk strand med sälg, björk och al. Främst medelålders och yngre men enstaka äldre al och al med döda grenar finns. Värdeelement som enstaka gamla träd och enstaka lågor t.ex. en grov björklåga.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde då området har värden i form av lövträd bl.a värdeelement i form av äldre al och inslag av död ved, det strandnära läget bidrar till biotopvärdena. Objektet fungerar som skyddzon mot strandmiljön.

7.32. Objekt 32. Hällmark

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Hällmarkstallskog som domineras av tall med karakteristisk lavflora för sura bergarter. Dominans av medelålders tall med inslag av gran, asp och björk men även enstaka äldre tall samt grövre asp i söder. Markskiktet domineras av olika triviala mossor, ljung och blåbär. Här finns död en, grova döda tallgrenar och talltorraka.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde på grund av äldre solexponerade tallar, grövre asp samt enstaka död ved, solexponerade hällmarkspartier och stenmiljöer.

7.33. Objekt 33. Hällmark

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Spillkråka^{NT} § (spår), större hackspett § (spår).

Beskrivning

Hällmarkstallskog som innehåller svackor med löv samt bergsrygg med bl.a. inslag av äldre grov tall med pansarbark, björk och gran. I lövrik svacka finns bl.a äldre björk och senvuxen ek. I sluttning förekommer gran, både yngre och äldre asp samt liggande lövved. Inslag av en. Fältskikt med blåbär, ljung, husmossa och renlavar. Blockrick brant med mossbeväxta block. Värdeelement som flera gamla träd, flera lågor bl.a. grov liggande död tallved solexponerad på häll och enstaka stående död ved bl.a. grov talltorraka med större hackspettsspår.

Motivering

Visst artvärde genom spår efter två hackspettsarter varav en är rödlistad, samt förekomst av svart spiklav som inte är någon naturvårdsart men till viss del indikerar att träden är gynnsamma för kolonisering av ytterligare spiklavar. Påtagligt biotopvärde på grund av större inslag av död ved (både stående och liggande) vilket ger värden för vedlevande insekter, inslag av gamla träd av tall, senvuxen ek och björk, brant sluttning med mossbeväxta block samt hällmarkspartier. Förutsättningar genom solexponering och sluttning bidrar till biotopvärdena.

7.34. Objekt 34. Barrskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Barrskogsbrant med stort inslag av löv, främst björk. Gran och tall dominerar med större delen yngre/medelålders träd. Inslag av äldre asp med döda grenar, äldre björk och grov tall. Blåbär, örnbräken och flera mossor som kranshakmossa i fältskikt. Flera grova träd, död en och enstaka grov död ved förekommer. I anslutning till bostäder. Pågående igenväxning av ung gran.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde på grund av skog med värdeelement som enstaka stående och liggande grov död ved samt topografi med äldre träd i sluttning. Träden är dock inte tillräckligt gamla för att ha uppnått högre värden och objektet är delvis påverkat av inväxande gran.

7.35. Objekt 35. Barrskogsbrant med lövinslag.

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Vågig sidenmossa.

Beskrivning

Lövrik barrskogssbrant med mossbeklädda lågor, stenar och block. Trädsikt med björk, gran, små rönn, tall med pansarbark och en. Markskikt med markmossor, blåbär, lingon, ljung och aspsly. Värdeelement som ticka på björk samt litet inslag av stående och liggande död ved av löv och barr.

Motivering

Visst artvärde baserat på att området hyser en artrik mossflora. Dock kan inga högre värden uppstå med tanke på närheten till väg och avsaknad av hög trädslutenhet. Vågig sidenmossa noterades på marken men denna är ingen signalart i denna del av Sverige. Arten har ett tämligen lågt signalvärde i området men signalerar ändå till viss del naturvärden och en viss kontinuitet av skog. Påtagligt biotopvärde på grund av skog belägen i en delvis nordvänd brant med skrymslen, bergsväggar och block med sippervägg och mossor, inslag av värdeelement i form av död ved och äldre träd av både barr och lövträd.

7.36. Objekt 36. Barrskog

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Blockig barrskog i sluttning där hållmarkstallskogen övergår till barrblandskog med lövinslag i svacka. Domineras av medelålders träd med inslag av asp, björk, gran och en. Äldre asp med håligheter förekommer, sannolikt bohål för fågel. Enstaka äldre tall men utan pansarbark. Uppväxande tall och björksly. Karakteristisk hållmarkslavflora. Sippertytor på bergvägg. Yngre död liggande ved, björklåga, enstaka grov liggande låga av björk med fnösktickor och högstubbar av björk med fnösktickor och insektsgnag. Enstaka grova tallågor och grova döda grenar på tall. Jordblotta.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Påtagligt biotopvärde genom mängden värdeelement av död ved, grov död ved och mängden äldre träd. Förekomst av sippertytor, jordblotta, bergsväggar och andra stenytor samt topografin (skog belägen i sluttning) bidrar till biotopvärdet.

7.37. Objekt 37. Vattendrag med lövträddrå (del av Grimån)

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde (preliminär bedömning)

Naturtyp

Vattendrag (Grimån).

Dokumenterade naturvärden

Enligt VISS har Grimån hög status gällande bottenfauna vilket indikerar på att den har en hög artdiversitet hos bottenfauna. Den har måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Delvis beskuggat lätt meandrande 1-5 m brett vattendrag med kort strömsträcka. Ler- och stenbotten och humusrikt strömmande vatten. Död ved i, och intill, vattendraget. Branta slänter. Kantvegetation med al bl.a enstaka äldre al, björk, *Salix* sp., vass, älggräs och höga gräs. Vattenvegetation av bl.a. näckros och vass. Vid besöket delvis uttorkad.

Motivering

Objektet bedöms preliminärt hysa ett visst artvärde bl.a. i form av artrikare kärlväxtflora knuten till bäckmiljöer/fuktiga miljöer än omgivningen samt möjligen mossor. Sannolikt kunde inte alla arter identifieras pga. torka. Enligt VISS finns det en indikation på att objektet kan hysa en artrikedom gällande bottenfauna.

Påtagligt biotopvärde då vattendraget tillför värden i form av meandring, fuktighet och tillgång till vatten, stenmiljöerna (strukturer), de äldre träden samt de bärande träden och buskarna. Objektet har en funktion i landskapet och gynnar en rad olika artgrupper. Strömsträckan luftar vattnet och skapar variation.

7.38. Objekt 38. Vattendrag med lövträdråd (del av Grimån)

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde (preliminär bedömning)

Naturtyp

Vattendrag (Grimån).

Naturvårdsarter

Inga funna.

Dokumenterade naturvärden

Enligt VISS har Grimån hög status gällande bottenfauna vilket indikerar på att den har en hög artdiversitet hos bottenfauna. Den har måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status.

Beskrivning

Delvis öppet fuktparti med brett meandrande vattendrag med en trädråd av al och sälg. Medelålders till äldre al. I kanten av området finns tydlig alräd. Fältskikt med älggräs, björnbärssnår, gräs, starr, vass och skräppa. Enstaka torrträd av al, flera grövre lövlågor och högstubbe av al.

Motivering

Objektet bedöms preliminärt hysa ett visst artvärde bl.a. i form av artrikare kärlväxtflora knuten till bäckmiljöer/fuktiga miljöer än omgivningen. Sannolikt kunde inte alla arter identifieras pga. torka. Enligt VISS finns det en indikation på att objektet kan hysa en artrikedom gällande bottenfauna.

Påtagligt biotopvärde då vattendraget tillför värden i form av meandring, fuktighet och tillgång till vatten, stenmiljöerna (strukturer), de äldre träden samt de bärande träden och buskarna. Objektet har landskapsekologisk funktion och gynnar en rad olika artgrupper. Översvämningsytor bidrar till biotopvärdet.

7.39. Objekt 39. Hällmarksbarrskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Hällmarksbarrskog på bergshöjd med medelålders till yngre björk, tall och gran samt enstaka äldre tall (ca 100-120 år). Fältskikt med blåbär, ljung, kvastmossa, husmossa, örnbräken och uppväxande gran. Enstaka döda enar.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde ges då det förekommer branter med stenmiljöer och enstaka äldre solexponerade barrträd. Objektet saknar ett större inslag av död ved och gamla träd men viss skiktning hos tall förekommer.

7.40. Objekt 40. Triviallövskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Blockig liten brant med mossbeväxta stenar och sipperytor. Trädsikt med medelålders säl, björk och gran. Fältsikt med triviala mossor och stensöta. Grövre granlågor förekommer i branten. Inslag av inväxande ung gran.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde då det finns stenmiljöer som skapar variation och skrymslen samt enstaka lågor och lövträd bl.a. nyckelarten säl. Objektet är litet och saknar större ekologisk funktion, inväxande ung gran är negativt för värdet.

7.41. Objekt 41. Vattendrag med lövträddrå (del av Grimån)

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde (preliminär bedömning)

Naturtyp

Vattendrag (Grimån).

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Ungefär 4 m brett lugnflytande vattendrag med varierad beskuggning i form av träddrå av al och *Salix* sp. samt öppen gräsmark. Vattnet är humusrikt och botten består av lera och stenar. Slänterna är branta och hålls kvar av trädens rötter. Vattenvegetation av näckros, igelknopp, vass och nate. Bäckens är mänskligt påverkad runt bron genom ändrade kantmiljöer och troligen rätning.

Motivering

Objektet bedöms preliminärt hysa ett visst artvärde bl.a. i form av artrikare kärlväxtflora knuten till bäckmiljöer/fuktiga miljöer än omgivningen. Sannolikt kunde inte alla arter identifieras pga. torka. Påtagligt biotopvärde då vattendraget tillför värden i form av meandring som skapar erosionszoner med branta strandbrinkar (strukturer), fuktighet och tillgång till vatten samt varierande beskuggning och bottenmaterial. Objektet har landskapsekologisk funktion och gynnar en rad olika artgrupper.

7.42. Objekt 42. Alskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna. Potentiell groddjurslokal.

Beskrivning

Fuktig lövdunge med al. Här finns fuktstråk med smala alar och uttorkade småvatten/vattenpölar. Tätt högt fältskikt med hallon, höga gräs, *Carex* sp., måra, säv, brännässlor, ormbunkar, skogssäv och älggräs. Några döda alar och mycket klen död ved, både liggande och stående. En del skräp.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde genom att objektet sannolikt är påverkat av tidvisa översvämningar vilket skapar särskilda biologiska förutsättningar, alskog med klen död ved och värdeelement i form av stående död al och småvatten.

7.43. Objekt 43. Trädklädd betesmark

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Ängs- och betesmark.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Kuperad trädklädd nyligen anlagd beteshage med stenblock, äldre al, grövre tall, inslag av björk, asp och äldre sälg. Hagen ser ohävdad ut, kanske har inga betesdjur hunnit betat tillräckligt ännu. Fältskikt med höga gräs som fårsvingel och knapptåg. Flera klenare lågor och rishögar. Övergår i söder till fuktmark och vattendrag med yngre al.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde genom de äldre träden, stenmiljöerna och de i söder fuktigare markerna. Objektet gynnas av ett aktivt bete som håller tillbaka lövsly mm. men har ännu inte präglats av hävd (ingen hävdkontinuitet).

7.44. Objekt 44. Triviallöv

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Smal lövridå med klibbal längs dike med låg vattennivå. Diket är igenväxt med olika högväxande växter. Fältskikt med älggräs, träjon, vitmossa, örnbräken, bräken, skogsfräken och sälgsly samt inslag av ekorrbar och harsyra. Här finns enstaka äldre al men främst medelålders samt ett inslag av gran och björk. Vattendraget är delvis påverkat av dikning men är även delvis meandrande. Enstaka senvuxna träd, enstaka lågor, inslag av klen död ved och ett torrträd av al med ticka.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Naturvärdena är framförallt knutna till träden, snarare än vattenmiljön, men vattendraget bidrar och skapar förutsättningar för naturvärdena. Visst biotopvärde då vattnet i området skapar variation och biologisk mångfald samt inslag av värdelement i form av död ved och senvuxna lövträd.

7.45. Objekt 45. Sumpskog kring skogsbäck

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Ormbär, missne (skogliga signalarter).

Beskrivning

Näringsrik skog i en bergssänka med blockanhopningar, fuktstråk och skogsbäck. Lövinslag som hassel, al, små lönn, små rönn, sälgnippe och gran. Fältskikt med strätta, ekorrbär, harsyra, tussilago, skogsfräken, brännässlor, gräs, ormbunkar, ormbär, missne, tussilago, trolig kärrviol, nunneört, levermossor, vitmossa och vågig praktmossa. Värdeelement som rotvälta, ofta mossbeklädda liggande död ved samt stenmiljöer. Branter ned mot fuktstråket har mycket död ved men inga värden i övrigt. Dålig passagemöjlighet under vägen för vatten med tillhörande organismer.

Motivering

Visst artvärde då två naturvårdsarter som signalerar höga skogliga naturvärden hittades och att området är artrikare än omgivningen gällande kärlväxter. Skogsbäck med varierande miljöer och som ger förutsättningar för en rad olika organismer med ett värdefullt sumpskogsstråk. Påtagligt biotopvärde då det i området finns mycket död ved, lövträdsväxer, fuktigt mikroklimat, strukturer i form av meandring och stenmiljöer och näringsrikedom, vilket ger förutsättningar för en artrikare växtlighet.

7.46. Objekt 46. Triviallövskog

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Vattendrag.

Naturvårdsarter

Missne. Potentiell groddjurslokal.

Beskrivning

Skogsbäck som leder till småvatten. Bäckens kantas av av sälg, asp, al, björk och gran. På marken växer bäckmossor, kranshakmossa, vitmossa, blåbär, harsyra, starr, ormbunkar och missne. I området finns flera lågor, en del klen död ved, rotvälta och stående klen död björk. Sockelbildning på medelålders al. Området är delvis påverkad av avverkning.

Motivering

Visst artvärde då en naturvårdsart som signalerar höga skogliga naturvärden hittades samt att området är artrikare än omgivningen gällande kärlväxter. Skogsbäck med varierande miljöer som ger förutsättningar för en olika organismer. Påtagligt biotopvärde då det i området finns värdeelement i form av sockelbildning, död ved, fuktigt mikroklimat, strukturer i form av meandring och stenmiljöer samt näringsrikedom vilket ger förutsättningar för en artrikare växtlighet. Småvatten och fuktstråk vilket skapar variation i landskapet. Negativt för naturvärdena är pågående skogsbruk intill vattendraget och anslutande väg. I delar av objektet finns potentiella lekmiljöer för groddjur.

7.47. Objekt 47. Sumpskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Dokumenterade naturvärden

Del av större våtmarksinventerad yta och (av länsstyrelsen) bedömd till låga naturvärden.

Beskrivning

Sumpskog och buskmiljö intill vattendrag med al, sälg, vide, asp och rönn. Enstaka medelålders al samt några äldre sälg men yngre al dominerar. Fältskiktet domineras av älggräs med här finns även mjölkört, fackelblomster, ormbunkar och ekorrbär. Bäckens i norra delen av området är uttorkad. Flera bärande träd och buskar.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde då det i området finns buskmiljöer och bärande träd som bl.a. nyttjas av småfåglar och insekter, äldre sälg samt ett vattendrag som troligen är vattenfyllt i vilket fall delar av året.

7.48. Objekt 48. Bäck

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Vattendrag.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Till stora delar uttorkad bäck med grus till stenbotten. Här finns al, örnbräken, andra bräken och älggräs.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde då det i området finns ett vattendrag som troligen är vattenfyllt stora delar av året och skapar variation i landskapet. Strax söder om objektet finns en potentiell groddjurslokal där vattendraget kan bidra till förutsättningar för groddjur.

7.49. Objekt 49. Triviallövskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Triviallövskog på fuktigare mark med al, asp, sälg och inväxande gran samt en äldre ek med döda grenar. Fältskikt med hallon, skogsfräken, ekorrbär, vitsippa och bäckmossor. Klenare lövlågor.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde genom fuktskog, blommande träd som sälg, den äldre eken samt klen död ved.

7.50. Objekt 50. Skogsbäck

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Vattendrag.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Meandrande, vid besöket delvis uttorkad, skogsbäck med enstaka äldre al, sälg, skogsfräken, träjon, örnbräken, harsyra, älggräs, hallon och olika mossor bl.a. vågig praktmossa.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde ger skogsbäck genom att den meandrar, skapar fuktiga marker samt ökad variation i landskapet och närmiljön.

7.51. Objekt 51. Triviallövskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Större hackspett § (spår).

Beskrivning

Alskog med enstaka äldre alar med döda grenar samt medelålders al. Rönn och inväxande gran. Hallon i fältskiktet. Spår av större hackspett och insektsnag på torrträd.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Större hackspett signalerar inga naturvärden men fungerar som nyckelart och bidrar till biotopvärden. Visst biotopvärde genom lövrikedomen, enstaka gamla träd samt stående död ved med spår insekter.

7.52. Objekt 52. Blandskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Blandskog med mycket asp samt björk varav en gammal, gran, oxel, klena ekar, små rönn, oxel, sälg och al. Brant skog i öster. Fältskikt med örnbräken, ormbunkar, lingon, blåbär, ljung, skogsfräken, ekplantor och ekorrbär. Stenmiljöer i form av hållar. Påverkad genom liggande grov uppsågad ved och delvis röjd skog.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde ges av lövträdsvariationen, enstaka gamla träd, topografin och stenmiljöer.

7.53. Objekt 53. Sumpskog

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Ormbär (skoglig signalart).

Beskrivning

Alskogsridå på fuktig yta med möjligt dike. Träden är äldre mossbeväxta alar och grova mossbeväxta lågor. Markfloran består av älgört, mjölke, vitsippa, ormbär, harsyra och ormbunkar samt olika mossor bl.a. skogspraktmossa. Flera lågor och enstaka gamla träd.

Motivering

Visst artvärde då en naturvårdsart hittades. Ormbär är en skoglig signalart i fuktig, skuggig, mullrik mark. Visst biotopvärde genom den fuktigare/blötare miljön som skapar variation hos bl.a. mossorna. Äldre träd och död ved ökar värdet.

7.54. Objekt 54. Sumpskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Ask ^{EN}.

Beskrivning

Uttorkat vattendrag i skarp brant igenväxt med örnbräken, älgört och björnbär. Träden består av enstaka björk, gran och ask och i kanten står gammal sälg. Håligheter på sälg och grova lågor i branten.

Motivering

Askarna signalerar inga naturvärden och då endast unga exemplar noterades. Obetydligt artvärde. Området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde genom den fuktigare/blötare miljön som skapar variation samt hållighet i träd, äldre träd och lågor skapar värden.

7.55. Objekt 55. Triviallövskog

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Västlig hakmossa.

Beskrivning

Sumpskog i bergssvacka som troligen tidvis är vattenfylld. Träd som äldre björk, sockelbildande mossbeklädd al, flera grova gamla sälgar och gran. Markskikt med örnbräken, ormbunkar, västlig hakmossa och harsyra. Värden som skrymslen, lövlågor, enstaka gamla träd och enstaka högstubbar.

Motivering

Västlig hakmossa har i denna del av Sverige ett lågt signalvärde. Arten signalerar ändå till viss del naturvärden och en viss kontinuitet av skog. Objektet ges obetydligt artvärde och området är inte artrikare än omgivningen. Påtagligt biotopvärde genom den fuktigare/blötare miljön som skapar variation och sockelbildning samt skrymslen, lövlågor, gamla grova träd och högstubbar.

7.56. Objekt 56. Lövdominerad blandskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Ask ^{EN}.

Beskrivning

Bergsbrant med senvuxen ek, björk, rönn, al, små askar och inslag av en. Blåbär och örnbräken i fältskiktet. Mossbeväxta trädstammar. Stenmiljö. Flera senvuxna träd. enstaka döda grenar och stående död ved.

Motivering

Askarna signalerar inga naturvärden då endast unga exemplar noterades. Området inte är artrikare än omgivningen. Obetydligt artvärde. Visst biotopvärde på grund av branten som skapar variation, senvuxen ek, de mossbeväxta träden som visar på en fuktig miljö, stenmiljön och en del död ved.

7.57. Objekt 57. Triviallövskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Ask ^{EN}.

Beskrivning

Triviallövskog, delvis halvöppen, med björk och al samt inslag av hassel, *Salix* sp., ask, rönn, en och kratteek. Markskikt med väggmossa och smalbladigt gräs. Uttorkad bäck i söder. Mossklädda lågor, enstaka död ved av sälk med sälgticka samt kuperad terräng.

Motivering

Askarna signalerar inga naturvärden då endast unga exemplar noterades. Området inte är artrikare än omgivningen och objektet ges ett obetydligt artvärde. Visst biotopvärde genom inslag av krattekar, död ved och terrängens variation. Bäckens är sannolikt vattenförande åtminstone delar av året och ger därmed variation i området.

7.58. Objekt 58. Halvöppen busk- och trädmark

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Troligen en igenväxt betesmark med en del träd och ett antal buskage. Träden är al, sälg, små rönn, små aspar, en medelgrov ek och ekplantor. Floran består av rölrika, *Potentilla* sp., vedel, mjölkört, hallon, brännässlor, vitsippa, skräppa, tistel och älggräs. Variation genom hållar, en liten före detta våtmark, två grova björkhögstubbar med knöltickor och håligheter samt lite klen död ved.

Motivering

Obetydligt artvärde då inga naturvårdsarter hittades och området inte är artrikare än omgivningen. Visst biotopvärde ger buskagen, de äldre träden, högstubbarna, stenmiljön, våtmarken och den döda veden.

7.59. Objekt 59. Ädellövskog

Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Ask ^{EN}, alm ^{CR}.

Beskrivning

Brant berghäll med halvöppen olikåldrig mindre lövdunge. Träden består av grov ek med mulm, några halvgrova ekar, hassel, rönn, unga almar, granplantor och aspsly. Svagt fältskikt med örnbräken, harsyra, bredbladigt gräs och stensöta. Värden i form av lavklädda trädstammar med bland annat kantlavar och porlav, berghäll, döda grenar och liggande klen död ved.

Motivering

Visst artvärde då området är artrikare än omgivningen vad gäller lövträdsarter och förutsättningar för en artrikare lavflora genom förekomst av äldre ek. Två naturvårdsarter noterades men dessa signalerar inga naturvärden och förkom endast som små plantor. Påtagligt biotopvärde på grund av ädellövskogen, grova ekar, mulmek, stenmiljöer och död ved.

7.60. Objekt 60. Blandlövskog

Naturvärdesklass 4, visst naturvärde

Naturtyp

Skog och träd.

Naturvårdsarter

Ask ^{EN}, kungsfågel ^{VU} (läte) §.

Beskrivning

Triviallövskogsridå som är delvis fuktig och med ett näringsrikt fältskikt. Domineras av björk och asp med inslag rönn, klibbal, sälg, gran, asksly samt enstaka äldre björk och al med döda grenar. Fältskikt med ekorrbär, husmossa, starr, ormbunkar och skogsfräken. Enstaka gamla träd och klen död ved som ställvis ger ett risigt intryck.

Motivering

Obetydligt artvärde trots fynd av två naturvårdsarter. Kungsfågel är knuten till barrskog och småask signalerar inga särskilda naturvärden. Visst biotopvärde genom den fuktiga och näringsrika miljön, äldre träd, och klen död ved.

7.61. Landskapsobjekt 1. Strandmiljöer vid Bullaresjön.

Naturtyp

Limnisk strand, skog och träd.

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning

Variationsrik strandmiljö med översvämningsytor samt vassruggar, grunda stränder med stenmiljöer och partivis med trädridåer av lövträd med inslag av äldre träd bl.a. al och enstaka död ved. Bärande träd och buskar såsom sälg. (Se även naturvärdesobjekt 27, 28 och 33).

Motivering

Värden för fåglar, fisk, groddjur, fladdermöss och insekter och som ekologiskt spridningssamband. Utgörs av flera naturvärdesobjekt med naturvärdesklass 4 som hyser liknande värden kring Bullaresjön. Landskapsobjektet hyser värden i ett landskapsperspektiv där det samlade värdet av strandmiljöerna är högre än värdena i de ingående objekten. Liknande miljöer återfinns kring Bullaresjön även utanför inventeringsområdet.

7.62. Landskapsobjekt 2. Grimån.

Naturtyp

Vattendrag (Grimån).

Naturvårdsarter

Inga funna.

Beskrivning.

Trädbeklätt långsträckt naturligt vattendrag i ett öppna odlingslandskapet. Sträcker sig öster om och parallellt med vägen. Vattendraget rinner ut i Bullaresjön. Klibbal dominerar. Trädskiktet är olikåldrighet och inslag av död ved förekommer. Meandrande vattendrag med olika fuktighetsgrader och strukturer som blottade trädrötter och översvämningsytor.

Motivering

Utgörs av flera objekt med klass 3 och klass 4 i anslutning till vägen men sträcker sig till större delen utanför inventeringsområdet. Vattendraget hyser artvärde bl.a. i form av artrikare kärlväxtflora knuten till bäckmiljöer/fuktiga miljöer än omgivningen. Dock var bäcken delvis uttorkad vid inventeringstillfället. Vattendraget är långsträckt och har en landskapsekologisk funktion i form av livsmiljöer men också spridningsfunktion och ledstruktur i odlingslandskapet. Den gynnar en rad olika artgrupper. Vattendraget tillför värden i form av meandring, fuktighet och tillgång till vatten, stenmiljöerna (strukturer), de äldre träden samt de bärande träden och buskarna.

8. Källor

ArtDatabanken, Artfakta. Besökt i april 2019. <http://artfakta.artdatabanken.se>.

Artportalen: www.artportalen.se. Utdrag av alla arter (inkl. skyddade och rödlistade arter) april 2019.

Cedhagen T. Nilson G. 1981. Grod- och kräldjur i Norden. En fälthandbok om vattensalamandrar, grodor, paddor, ödlor och ormar. Fältbiologerna.

Ehnström B. och Bjelkefelt M. 2013. Signalarter bland bark och vedlevande insekter i norra Sverige, Fältbiologernas förlag

Grodans år, 2014. ArtDatabanken SLU, Uppsala

Hallingbäck T. (red.), 2013. Naturvårdsarter. ArtDatabanken, SLU.

Länsstyrelserna. Utdrag ur webbGIS.

Mossberg B. och Stenberg L. 2003. Den nya nordiska floran. Wahlström & Widstrand.

Nitare J., 2010. Signalarter, indikatorer på skyddsvärd skog. Skogsstyrelsens förlag.

Skogsstyrelsen, 2013. Signalarter.

SVENSK STANDARD SS 199000:2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. 2014-05-26.

TEKNISK RAPPORT, SIS-TR 199001:2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SS 19000. 2014-06-25.

Trafikverket, 2017. Metod för identifiering av konfliktsträckor för groddjur längs befintlig infrastruktur. Rapport 2017:097

Trafikverket, 2012. Metod för översiktlig inventering av artrika vägkantsmiljöer Rapport 2012:0149

TRAFIKVERKET

Trafikverket, Box 1170, 462 28 Vänersborg. Besöksadress: Vassbottengatan 14.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

www.trafikverket.se